

DRAUGAS

PERIODICALS
March 7,
Vol. LXXXX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, KOVO - MARCH 7, 2002

*****MIXED ADC 606
374 P2 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 03/06/02

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 •

WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 46

Kaina 50 c.

Lietuva, Rusija ir Lenkija susirūpino Karaliaučiumi

Karaliaučius-Vilnius, kovo 6 d. (Elta) — Trečiadienį Karaliaučiaus srityje vykusiame trišaliame Lietuvos, Rusijos ir Lenkijos premjerų — Algirdo Brazauskos, Michailo Kasjanov ir Leszeko Miller susitikime daugiausia dėmesio buvo skirta tam, kad Karaliaučius, Lietuvai ir Lenkijai tapus Europos Sąjungos nariu, būtų integruojamas į Europos infrastruktūrą.

Rusijos premjeras M. Kasjanov prašė nekuriant naujų reikalavimų vizų įvedimui, bet aktyvinti dialogą su Europos Sąjunga dėl paprastesnio vizų režimo ir krovinių judėjimo. A. Brazauskas sutiko, kad reikia aktyvinti pokalbius su ES, bet prašė sudaryti sąlygas konsulatų ir sienos perėjimo punktų plėtrai. Jis paminėjo, kad šiuo metu ir ES valstybės suprato, jog sienos kontrolės problema yra labai didelė.

Lenkija ir Lietuva nuo 2003 m. vidurio rengiasi įvesti vizų režimą Karaliaučiaus srityje. Tačiau, kaip pažymėjo A. Brazauskas, sienos kontrolės ir vizų režimo problema jau tapo ne Lietuvos ir Lenkijos problema, bet Rusijos ir Europos Sąjungos problema. Todėl pati Rusija turėtų aktyviau įsitraukti į dialogą su ES šiuo klausimu.

Susitikime svarstyti ir energetikos klausimai. Buvo kalbama, kad reikėtų didinti energijos tiekimo pajėgumus — tiek dujų, tiek elektros. A.

Brazauskas pažymėjo, kad šis klausimas tampa vis svarbesnis, todėl turėtų būti rengiami ilgalaikiai susitarimai.

Tartasi ir dėl tarptautinio transporto koridoriaus projekto — „VIA Hanseatika“ — įgyvendinimo. Jis tęstųsi nuo Sankt Peterburgo per Taliną, Rygą, Šiaulius, Sovetską, Karaliaučius, Gdanską iki Berlyno. Viena iš šio projekto sudėtinųjų dalių — naujo tilto per Nemuną statyba. Lietuva jau yra nemažai investavusi į šio projekto kūrimą.

Dvišaliame A. Brazauskos ir M. Kasjanov susitikime daugiausia dėmesio skirta transporto klausimams. A. Brazauskas pasiūlė tiek Lietuvoje, tiek Rusijoje sudaryti vienodas įkainių sąlygas kroviniams, geležinkeliais gabenamiems Karaliaučiaus ir Klaipėdos uostų kryptimis.

Taip pat sutarta tęsti dialogą dėl energijos gamybos įmonių plėtros, kad nebūtų kuriami pertekliniai pajėgumai. Abi pusės nusprendė svarstyti galimybes parengti sutartis dėl ilgalaikio bendradarbiavimo energetikos srityje — dėl dujų ir elektros energijos.

A. Brazauskas išskėlė klausimą dėl Rusijos valstybinių įmonių įsiskolinimo Lietuvos valstybininkams. M. Kasjanov pavadė savo delegacijos narius išsiaiškinti, kaip būtų galima išspręsti šį klausimą.

„LUKOil“ traukiasi nuo „Mažeikių naftos“

Vilnius, kovo 6 d. (Elta) — Didžiausias Rusijos naftos sušivėjimas „LUKOil“ atsisako galimybes įsigyti JAV verslo „Williams International“ valdomos „Mažeikių naftos“ bendrovės akcijų.

Neoficialūs Eltos šaltinių teigimu, įvertinęs situaciją, „LUKOil“ jau nutarė veiklą sustelkti kitose projektuose.

Rusijos sušivėjimas niekada neslėpė, kad visuomet norėjo valdyti Mažeikių įmonę ir, kaip neoficialiai skelbta, vasario pradžioje dėl bendrovės akcijų įsigijimo su „Williams“ atstovais susitikta JAV mieste Tulsoje. Tuomet maždaug valandą trukusio pokalbio metu JAV verslo pabrėžė, kad turi ilgalaikių išsipareigojimų Lietuvos vyriausybei ir neskatintanti įsigyti „Williams International“ akcijų. „Tikimės, kad šis dokumentas rinkinys užbaigs spekuliacijas apie 1999 metais vykusias derybas ir sutartų pasirašymo aplinkybes bei padės tolesniam konstruktyviam darbui“, sakė „Williams International“ vykdantysis direktorius Randalis Majors. JAV verslo du kartus prašė Lietuvos vyriausybės leidimo leisti šį rinkinį. Tokį leidimą šių metų pradžioje davė premjeras Algirdas Brazauskas vadovaujama vyriausybė.

Rusijos naftos verslo „Jukos“ pradėjo leisti žurnalą „Jukos reviu“ lietuvių kalba. Iki šiol žurnalas buvo leidžiamas rusų, anglų ir slovakų kalbomis.

Nuo 1998 m. UAB „Mipijos nafta“ įdiegė technologijas, kurios visiškai leidžia naftos verslo plėtrai Lietuvoje. Dabar ši bendrovė yra didžiausia Baltijos valstybėse naftos gamybos įmonė, viduti-

Prieš kelerius metus „Williams“ ir „LUKOil“ derėjosi dėl ilgalaikio bendradarbiavimo „Mažeikių naftoje“, tačiau nevalovės „Williams International“ valdomos „Mažeikių naftos“ bendrovės akcijų. Planuota, kad įgyvendinant sandorą, „Jukos“ už 75 mln. dolerių išpirktų dvi „Mažeikių naftos“ akcijų emisijas ir, kaip ir „Williams International“, valdytų po 26,85 proc., o vyriausybės dalis sumažėtų iki 40,6 proc. Dabar „Williams“ priklauso trečdalis „Mažeikių naftos“ įstatinio kapitalo.

„Mažeikių nafta“ valdanti JAV verslo „Williams International“ išleido dokumentų ir korespondencijos rinkinį, apimančią baigiamąjį derybų ratą dėl naftos įmonės akcijų įsigijimo. „Tikimės, kad šis dokumentas rinkinys užbaigs spekuliacijas apie 1999 metais vykusias derybas ir sutartų pasirašymo aplinkybes bei padės tolesniam konstruktyviam darbui“, sakė „Williams International“ vykdantysis direktorius Randalis Majors. JAV verslo du kartus prašė Lietuvos vyriausybės leidimo leisti šį rinkinį. Tokį leidimą šių metų pradžioje davė premjeras Algirdas Brazauskas vadovaujama vyriausybė.

Rusijos naftos verslo „Jukos“ pradėjo leisti žurnalą „Jukos reviu“ lietuvių kalba. Iki šiol žurnalas buvo leidžiamas rusų, anglų ir slovakų kalbomis.

Nuo 1998 m. UAB „Mipijos nafta“ įdiegė technologijas, kurios visiškai leidžia naftos verslo plėtrai Lietuvoje. Dabar ši bendrovė yra didžiausia Baltijos valstybėse naftos gamybos įmonė, viduti-

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus trečiadienį priėmė su oficialiu vizitu į Lietuvą atvykusią Suomijos prezidentę Tarją Halonen.

Suomijos prezidentė: Lietuva — gražuolė nauja suklele

Vilnius, kovo 6 d. (Elta) — Pirmą kartą prieš 11 metų Lietuvą aplankiusi dabartinė Suomijos prezidentė Tarja Halonen teigia dabar išvydusi „tą pačią gražuolę, apsigilusią naują suklele, gražiai susiukavusią ir ta pačia širdimi“.

Trečiadienį atvykusi pirmojo oficialaus vizito kaip Suomijos vadovė, T. Halonen su prezidentu Valdu Adamkumi apsilankė dovanomis ir medaliais. Lietuvos vadovs viešniai įteikė bronzinę moters skulptūrą bei Vytauto Didžiojo I laipsnio ordina. T. Halonen padovanavo V. Adamkui stiklinę vazoną ir įteikė Baltijos Rožės ordina.

Susitikimo metu valstybių vadovai aptarė svarbiausius Lietuvos stojimo į Europos Sąjungą ir NATO klausimus. Suomijos vadovė pasiūlydavo savo valstybės patirtimi Suomijai prieš 7 metus stojant į ES. Lietuva, pasak T. Halonen, siekdama narystės ES, nuveikė milžinišką darbą. Ji linkėjo Lietuvai kuo greičiau pasiekti šiuos tikslus.

T. Halonen, atsakydama į niškiai išgaunanti 70 proc. visos Lietuvoje išgaunamos naftos. „Kai 1998 m. pradėjau vadovauti kompanijai, jie dirbo tik 23 darbuotojai. Dabar pas mus dirba beveik 120 darbuotojų. Man žinoma, kad „Minijos naftoje“ žmonės jaučiasi saugūs, patikimi bendrove“, kalbėjo įmonės generalinis direktorius Tom Haselton.

Seimo Nepriklausomos frakcijos nariai siūlo kasmetinės atostogų pailginti iki 34 kalendorinių dienų, kalėdinį laikotarpį pripažįstant kasmetinių atostogų sudėdama į dalimi. Tokį Atostogų įstatymo pakeitimo projektą Seimo posėdžių sekretoriatai įregistravo Seimo narių grupė — Rolandas Paksas, Dailis Barakauskas, Edgijus Skarbalis ir Henrikas Žukauskas. Seimo nariai pažymi, kad kalėdinio laikotarpio darbas valstybinėse įstaigose ir organizacijose nevyksta. Todėl ekonomikai būtų naudinga kalėdinį laikotarpį (nuo einamųjų metų gruodžio trečio dešimtadienio iki kitų metų sausio 2 dienos) darbą sustabdyti, darbuotojams suteikiant kasmetinės atostogų, kurios būtų įskaičiuojamos į bendrą kasmetinių atostogų trukmę.

žiniasklaidos klausimus, pabrėžė, kad Lietuva turi teisę būti branduoliniu valstybe. Pasak jos, tiek Lietuva, tiek Suomija neturi pakankamai energetinių išteklių, todėl šiame regione būtų naudinga sukurti bendrą energetinę strategiją. Suomijoje ne tik veikia branduolinių jėgainės, bet galvojama ir apie naujos atominės elektrinės statybą. Pasak T. Halonen, tiek su ES narėmis, tiek su valstybėmis kandidatėmis turi būti eiga masi vienodai. Derybose su ES Lietuva turėtų kalbėti apie finansinę paramą Ignalinos atominės elektrinės saugumo užtikrinimui, mano Suomijos prezidentė.

Beje, T. Halonen pabrėžė savotišką giminybę su lietuviais — suomių kalboje yra apie 400 lietuviškų žodžių. 58 metų T. Halonen prezidentės pareigas pradėjo eiti 2000-ųjų kovą. Prieš tai ji yra buvusi Suomijos užsienio reikalų, teisingumo, socialinių reikalų ir sveikatos ministrė bei parlamento nare. Tik tapusi prezidentė, T. Halonen slapta susituokė su ilgamečiu savo draugu, teisininku Pentti Arjarviu. Prezidentė turi nesantuokinę dukterį, kuri Anglijoje studijuoja politologiją.

UNESCO generalinis direktorius Koichiro Matsuura išreiškė gilią užuojautą visai lietuvių tautai bei prezidentui Valdui Adamkui netekus amžiaus pildanties UNESCO Ugnies Karvelis. „Tai didžiulė netektis ne tik Lietuvai, bet ir visai Jungtinių Tautų sistei ir visai Europai“, pažymėjo UNESCO vadovas ir išreiškė viltį, kad Lietuva aktyviai tęs bendradarbiavimą su UNESCO.

Kaune, M. Žilinsko dailės galerijoje, kovo 6 d. atidaryta nuotraukų bei dokumentų paroda, atspindinti diplomato pastangas gelbstinti žydų tautybės žmones. Ta proga Izraelio ambasadorius Avraham Benjamin apdovanojo lietuvių žydus, karo metais gelbėjusius žydus. „Pasaulio teisuoliais“ pripažinti Stasys ir Jadvyga Gaveliai iš Alytaus, Tadas ir Julija Petkevičiai, kauniečiai Justina Rianienė su dukra Alfonsa, Juozas ir Ursulė Norvaišaičiai iš Vilkaviškio bei Marija ir Viktorijus Urbanavičiai iš Vilniaus krašto. Dauguma šių asmenų apdovanoti po mirties. Iš viso šios šeimos nuo mirties išgelbėjo 9 žydus.

Gedimino Žilinsko (Elta) nuotr.

* Lietuvos premjeras Algirdas Brazauskas mano,

kad referendumą dėl narystės Europos Sąjungoje Lietuva galėtų surengti kitų metų viduryje. „Tai būtų demokratiškas sprendimas, sąlygos visiems piliečiams išreikšti savo nuomonę“, sakė A. Brazauskas. Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus praėjusią savaitę taip pat sakė, kad šiais metais pabaigsi derybas dėl narystės ES, kitąmet Lietuva turėtų surengti referendumą. Anot prezidento, „reikia baigti derybas ir tada pasinaudoti Lietuvos žmonių Konstitucijos teikiama teisėmis leisti jiems pasisakyti aiškiai žinant, už ką jie pasisako“.

(BNS)

* Garsiajame San Remo dainų festivalyje dalyvaus ir Lietuvos valstybinis pučiamųjų orkestras „Trimitas“. Į šį festivalį Lietuvos orkestras kviečiamas jau trečią kartą. „Trimito“ užduotis — kurti San Remo mieste šventinę nuotaiką, teikti džiaugsmo visiems gyventojams.

(Elta)

Seimo pareigūnai prarado viltį išmokyti

V. Šustauską etikos

Seimo Etikos ir procedūrų komisijai netekus vilties išmokyti parlamentarą Vytautą Šustauską laikytis politinės etikos, keli komisijos nariai nusprendė kreiptis į teisėsaugos institucijas dėl V. Šustausko viešo pareiškimo. Pasak komisijos pirmininko Algimanto Salomajaus, Generalinės prokuratūros bus prašoma paaiškinti, ar nepateiktas V. Šustauskas kaip Lietuvos įstatymų ir Konstitucijos, viešai paakindamas piliečius, pamačius kur neteisėbė, „pakarti bent penkis“.

Komisija, išklausiusi V. Šustausko interviu radio stotiai „M-1“ stenogramą, nesutiko netgi svarstyti klausimo. „Svarstydami pareiškimą mes vėl darysim reklamą V. Šustauskui. Parlamentaro kalba — jo kultūros atspindys, ko norėti iš gatvės politiko“, sakė komisijos narys Aleksandras Poplavskis.

V. Šustausko interviu radio stotiai, kuriame jis aiškino, kodėl Laisvės sąjunga nebe rengia mitingų, be pamokymų apie korumpciją, skambėjo ir riebūs rusiški keiksmažodžiai, vulgarūs palyginimai, įžeidimai politikams ir piliečiams.

Sis interviu radio stotiai — ne pirmas V. Šustausko viešas pareiškimas, kuriame propaguoti agresyvūs veiksmai.

Tėvynėje pasižvalgius

* Seimas pritarė prezidento Valdo Adamkaus pateiktiems pasiūlymams išplesti galimybes apskusti prokurorus. Jeigu įstatymų leidėjai priims Baudžiamojo proceso kodekso pataisas, įstatymas suteiks galimybę apskusti teisėjams kiekvieną abejonių keliantį teisėsaugos veiksmą, dar galimą per parengtą tyrimą.

(LR, Elta)

* Vilniaus miesto meras Artūras Zuokas kreipėsi į Vilniaus apskrities administraciją, kad ši nutrauktų 1999 m. sudarytą su verslo „Baltic Mansion Hotels“, kuriai 99 metams viešbučio statybai buvo išnuomotas sklypas prie Seimo rūmų. Didžiosios Britanijos verslo ne tik nepradėjo statybos, bet ir nemokėjo nuomos.

* Kauno meras Erikas Tamašauskas sutiko su Vilniaus meru Artūru Zuoku ir kalbėjosi apie galimybę sujungti Vilniaus ir Kauno jėgas bei bendradarbiaujant, kuriant Europos lygio traukos centrą Lietuvoje. Tokia idėja kilo, kai per Ūkio ministerijoje vykusį pasitarimą technologinių parkų steigimo klausimais Kauno mero E. Tamašausko pranešime nuskambėjo mintis apie galimybę Lietuvai Didžiosios Britanijos pavyzdžiu įkurti tam tikrą technologinį koridorių tarp Kauno ir Vilniaus.

(KD, Elta)

* Susisiekimo viceministro Arijaus Ramono žmonos valdoma bendrovė „Arijus“, jau kuris laikas delsia atsisakyti su bendrininkais. „Arijus“ vertiasi krovinių gabenimu laivais. Į talpas sukrautos prekės iš Vakarų Europos atplukdomos į Klaipėdos uostą, o vėliau jas po Lietuvą išvežioja „Arijus“ samdytų transporto įmonių automobiliai. Tačiau apie 30 transporto bendrovių, kurias samdo „Arijus“, už savo darbą jau keletą mėnesių negauna pinigų arba joms sumokamos tik simbolinės sumos.

(LR, Elta)

* Ispanijoje nužudytas sūnauš gėdinčios mažeikiškės Kazimieros Baltavienės bute netyla telefonų skambučiai. Kelionių agentūrų darbuotojai ir laidijimo paslaugų teikėjai siūlo pargabenti nužudytąjį palaikus į Lietuvą. „Vieni siūlo laivą parvežti už 18,000 litų, kiti — už 12,000, ir visi kartoja, jog pagauti nėra“, sakė K. Baltavienė. Nepaskelbtose paslaugų „varžytinėse“ dalyvaujančios bendrovės reikalauja išskaičiuoti bent pusę sumos, kuri bedarbei motinai yra neįkandama.

(LR, Elta)

* Pirmą kartą Lietuvos teisėtvarkos istorijoje laisvės atėmimo bausmės nuteistas asmuo už prekybą žmonėmis. Kauno miesto apylinkės teismas baigė nagrinėti baudžiamąją bylą ir paskelbė nuosprendį, kuriuo 39 metų kauniečiai Kastytis Žemkauskas nuteistas pagal LR Baudžiamojo kodekso 131-3 straipsnio 2 dalį (prekybą žmonėmis, padaryta grupės iš anksčiau susitarusių asmenų) 6 metams laisvės atėmimo su pusės jam priklausaus turto konfiskavimu. Bausmę K. Žemkauskas privalės atlikti griežtojo režimo pataisos darbu klonijoje.

(KD, Elta)

* Nuo kovo 1 d. visi Lietuvos mobiliojo ryšio vartotojai yra pasiekiami skambinant naujaisiais kodais, prasidedančiais skaitumi 6. Mobiliojo ryšio vartotojų, kurių Lietuvoje yra apie 980,000, šios naujos neturėtų būti netikėtos — iki rugsėjo ir skambinti, ir priimti skambučius dar galima ir senaisiais numeriais.

(LR, Elta)

* Spėjama, kad Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą, atliekų tvarkymo rinka padidės 3 kartus, jų tvarkymo išlaidos sudarys apie 400-500 mln. litų per metus. Dabar Lietuvoje pavojingas atliekas tvarko 229 įmonės, o pramoninės — kiekviena imonė pagal savo jėgas.

(VZ, Elta)

* Hanoveryje vykusios pasaulinės parodos „EXPO 2000“ Lietuvos paviljoną už 40,000 litų įsigijo bendrovė „Gintaro kelias“. Paviljone statyba valstybei kainavo 10 mln. litų. „Gintaro kelio“ generalinis direktorius Giedrius Labuckas pasakojo, kad paviljone bus įgyvendinta Lietuvos kultūros ir verslo centro idėja.

* Kovo 25 dieną turėtų įvykti kauniečio Darbininkų ir valstiečių fronto pirmininko, verslininko Jurius Subotino buto varžytinės. Politiko nekilnojamojo turto varžytinės paskelbtos dėl skolų komunalininkams. Skandalingi faktai viešumoms išliko praėjusių metų rugpjūtį, kai J. Subotinas surengė mitingą prie „Lietuvos telekomo“ Kauno regiono skyriaus.

(KD, Elta)

* Seimui antru bandymu pavyko atsikratyti daugumą atliekų automobilių atsarginių dalių, aparatūros, baldų bei kitų daiktų. Seime buvo surengtos varžytinės, kuriuose surinkta 1,442 automobilių atsarginės dalys bei kiti daiktai, tarp jų keli televizoriai, telefonai ir fakso aparatai, rašomosios mašinos, dulkių siurbiai, baldai bei audiniai. Varžytinėse buvo paroduota didžioji dalis daiktų, o kai kurių jų pradinė kaina pakilo keletą kartų.

(BNS)

* Kauno miesto valdyba nusprendė skirti 20,000 litų griuvantiems šlaitams tvirtinti. Skubi tvirtinimo darbų prireikė imtis, kai Savanorių prospekte bei Žalčio Kartonos alejoje dėl nepalankių oro sąlygų nuslinko šlaitai ir išliko grėsmė netoli gyvenančių kauniečių bei miesto turkui.

(Elta)

* Klaipėdos prokuratūra išskėlė baudžiamąją bylą 47 metų uostamiesčio gyventojai Vitalijui Kačanovui. Įtariama, kad jis klastoją pasus bei socialinio draudimo pažymėjimus norėjusiems išvykti į JAV. Keli palangiškiai prisipažino, kad V. Kačanovui sumokėjo daugiau nei 2,000 dol., kad šis pasuose suklustotų įrašus apie santuoką, o socialinio draudimo pažymėjimuose padarytų įrašą apie darbą ir gerą užmokestį. Į užsienį išvykęs palangiškis JAV pakliuvo pareigūnams ir paaikėjo šio klastojimo. Jis buvo deportuotas į Lietuvą.

(Elta)

KALENDORIUS

Kovo 7 d.: Felicitas, Galmantė, Perpetua, Rimtautas, Tomas, Vaidilutė.
Kovo 8 d.: Šv. Jonas Dievo; Beata, Gaudvilė, Kovas, Laima, Vaizgantas.

LIETUVIŲ TELKINIAI

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS
MINĖJIMAS

Vasario 16 d. 2 v. p.p. Lietuvių klube vyko Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 84-tasis iškilmingas minėjimas akademija. Lietuvių organizacijos dalyvavo su vėliavomis.

Lietuvių klubo pirmininke, atidarydama minėjimą, pasveikino gausiai susirinkusius tautiečius bei svečius: kun. Augustiną Simanavičių, OFM, L.R. garbės konsulą Algimantą Karnavičių su žmona. Pasaulio LB valdybos pirm. Vytautą Kamantą su žmona, LB Kultūros tarybos pirm. Mariją Remienę, LB Religinių reikalų tarybos pirm. seselę Margaritą Bareikaitę, JAV Kongreso nario Bill Young atstovą George Cretikos ir kt.

Lietuvių klubo choras vadovaujamas muz. dr. Broniaus Kazėno, akompanuojant muz. Aloyzui Jurguičiui, kartu dalyvaujant ir „Saulės“ lituanistinės mokyklos mokiniais, (vad. mokyklos vedėjos Vidos Meiluvienės), sugiedoję JAV ir Lietuvos himnus ir Gabrielė Bobelytė uždegė žvakę prisiminimui žuvusiųjų už Lietuvos laisvę.

Pirm. L. Kynienė minėjimo paskaitai pakvietė LB Kultūros tarybos pirm. M. Remienę.

Prelegentė, pasveikinusi susirinkusius švesti Vasario 16-tąją, priminė, kad Lietuva laisva — nepriklausoma, jos vaduoti nereikia. Ji galvojo, ar prisiminti gražiausius Lietuvos istorijos tarpsnius? Ar kalbėti apie tautos didvyrius? Ar verksti su verkiančiais ar džiaugtis su vilties spindulėlių pagavusiais? Minėjo, kad mums rūpi tavo tėvyne vargai, nepritekliai, pavojai. Žmogus linkęs gyventi praėties prisiminimais ir jais džiaugtis. Norėtume jais džiaugtis ir mes dabar būtų žvelgdami atgal į pirmąją Vasario 16-tąją. Bet tas džiaugsmas būtų netikras ir paviršutiniškas, jeigu nematytume dabarties, kuri, jei ne liūdesį, tai bent tikrą nerimą ir susirūpinimą kelia.

Šiandien daugeliui, o ypač jaunesniems, atrodo, kad nėra prasmės nei reikalo prisiminti praeitį. O iš tikro, gerai pažįstant praeitį, galima tiesti kelius į ateitį. Mūsų tauta praeityje, nepaisant visokių kliūčių, prasimušdavo į šviesą, vienur Daukantas, vysk. Valančius, dar kitur Basanavičius, Kudirkas ir kiti. Todėl žvelgiant į praeitį reikia prisiminti patriarcho Joną Basanavičių. Praėjusių metų lapkričio 23 d. Lietuvai plačiai minėjo jo gimimo 150 metų sukaktį. Prieš jam ateinant buvo tylu, klauku, krašte buvo mirties tyla, nes jį apėjo geresnėji sūnus ir pradėjo dainuoti

svetimas dainas. Tautos patriarcho dr. J. Basanavičiaus šauksmas tada pasiekė Lietuvos sūnus — kaimiečius, kurie ir išlaikė brangiausią tautos turtą — kalbą.

Tenka prisiminti, kad šiandien, nepriklausomoje Lietuvoje, tarp lietuvių tautos ir atkurtos šiandieninės valstybės egzistuoja tam tikras atotrūkis, panašiai, kaip anais Jono Basanavičiaus laikais. Mokyklose trūksta rimto auklėjimo, ypač patriotizmo.

Tėvynė mylima ne todėl, kad ji didelė, graži, turtinga, kultūringa. Kartais suvargusi ir sunykusi tauta gali būti net labiau mylima. Goethe sako, kad juo skurdėnis kraštas, tuo didesni patriotai. „Mes čia, mylime tave, Tėvyne; mes gerimės savo gimtuoju kraštu, mūsų darbas ir aukos yra Tau, Tėvyne“. — taip užbaigė savo kalbą prelegentė M. Remienė, dar pridėdama:

„Nors taip toli — už

okeano,

Matome tave Tėvyne mano!

Ir ateis toji valanda,

Kai visi tarsime kartu,

Koks mielas kraštas tu esi —

Lietuva!“

Prelegentė M. Remienė susilaukė daug pritarimo iš susirinkusiųjų, ir visi tai įrodė gausiais plojimais.

Pirm. L. Kynienė padėkojo M. Remienei už prasmingą kalbą. Paskui LR Garbės konsulas A. Karnavičius perskaitė St. Petersburgo miesto mero Rick Baker sveikinimą. Vilijus Juška perskaitė Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo aktą, plk. Algimantas Garsys perskaitė LB Krašto valdybos atsiųstą rezoliuciją, Kongreso nario Bill Young atstovas George Cretikos perdavė Kongreso nario sveikinimus bei linkėjimus Lietuvai pasiekti narystės NATO ir Europos Sąjungoje, paminėdamas, kad jis palaikys Lietuvos siekius.

„Saulės“ lituanistinės mokyklos mokiniai Mykolas Varkalis ir Kaziukas Bobelis padėklavo po patriotišką eilėraštį, už ką iš susirinkusių susilaukė daug plojimų.

Pirm. L. Kynienė padėkojo visiems kalbėjusiems ir „Saulės“ mokyklos deklamuotojams ir pakvietė Lietuvius klubo chorą atlikti minėjimo meninę programą, vadovaujant muz. dr. B. Kazėnui, akomp. muz. A. Jurguičiui. Choras padainavo 5 dainas.

Pabaigę choras, pritariant ir visai auditorijai, dainavo „Lietuva brangi“. Tuo ir baigėsi 84-asis Vasario 16-tos minėjimas.

Klubo pirm. L. Kynienė dė-

„Saulės“ lituanistinės mokyklos dovanos įteikimas St. Petersburg, FL, Lietuvių klubui. Iš k. — klubo pirmininke L. Kyniene, mokyklos vedėja Vida Meiluvienė ir dovaną įteikęs Kaziukas Bobelis. Nuotr. Juozas Šulaitis

kojo visiems prisidėjusiems prie minėjimo ruošimo, ypač Daliai Adomaitienei už gražų salės papuošimą. Susirinkusieji skirstėsi, galvodami, kaip galeitų prisidėti prie greitesnės Lietuvos gerovės.

Sekmadienį, vasario 17 d., 1 v. p.p. Sv. Vardo bažnyčioje, buvo aukojamos šv. Mišios už Lietuvą, dalyvaujant organizacijoms su vėliavomis.

Šv. Mišias aukėjo kun. Gediminas Numgaudis, OFM, asistuojant kun. A. Simanavičiui, OFM ir kun. dr. M. Čyviui. Mišių metu giedoję Lietuvius klubo choras, vad. muz. dr. B. Kazėnui, vargonais palydint muz. A. Jurguičiui ir Astai Lukienei. Mišių skaitinius skaitė Roma Mastienė.

Po šv. Mišių bažnyčioje, Lietuvių klube vyko šventės užbaigimas — pietūs.

Pirm. L. Kynienė dėkojo visiems atsilankiusiems į Vasario 16-tos minėjimo užbaigtųjų pietus ir visiems prisidėjusiems prie šventės ruošimo.

Ir šiais metais Vasario 16-tos minėjimo proga buvo renkamos aukos JAV Lietuvių Bendruomenei ir Amerikos Lietuvių tarybai.

Juozas Šulaitis

MADISON, WI

VASARIO 16-TOSIOS
ŠVENTĖ

Madison — Vilnius Sister Cities, Inc. šventė kasmetinę Vasario 16-tąją trumpa, bet visus dominantią programą kultūrinio, visuomeninio bei politinio atspalviu. Negausi, tačiau gausi lietuvių bendruomenė, iš Madison ir apylinkių — Dane ir Sauk apygardų, susirinko linksma, šventiška nuotaika vasario 16 d. švesti Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą.

Buvo perskaityta Wisconsin gubernatoriaus Scott McCallum atsiųsta deklaracija. Joje jis gyrė Lietuvos ryžtą kovoti už savo laisvę ir pažadėjo savo tvirtą paramą jos siekime įsijungti į NATO.

Meninėje dalyje buvo parodyta puiki vaizduotė apie Lietuvą ir „Žaibo“ šokių ansamblis pašoko porą tautiškų šokių. Dalyvavo svečiai iš Tauragės, Rotary pasikeitimų studentas iš savo amerikiečių Rotary patarėjų.

Ta šventiška proga, susirinkusieji buvo supažindinti su Floyd Teft, Madison gyventoju, kuris yra John Teft, JAV-ųjų Lietuvai ambasadoriaus tėvas. Jis mielai įsijungė į MVSC organizaciją tarybos direktoriumi. Iškalbus ir įdomus asmuo, jis labai vaizdingai pasakojo savo susizavėjimą Lietuvai, kurioje jis svečiavosi.

Kitas MVSC kultūrinis renginys bus metinis pokylis birželio 6 d., kurio paskaitininku pakviestas svečias iš Čikagos arch. Rimas Griškėlis. Jis kalbės apie Vilniaus (ir aplamai lietuvišką) architektūrą.

NSE

DETROIT, MI

KOVO 11-TOS MINĖJIMAS

Jau taip istorija lemė, kad dvi mums, lietuviams, labai svarbios datos — Vasario 16-oji ir Kovo 11-oji yra visai arti viena kitos. Kiti siūlo — minėti šias šventes kartu, tačiau ar tai būtų tikslu? Šios abi šventės žadina visiškai skirtingus prisiminimus mūsų šamone. Vasario 16-oji yra itin svarbi tiems, kurie prisimena Antrąjį pasaulinį karą, prisimena tėvų pasakojimus apie Lietuvos pirmuosius nepriklausomybės žingsnius, metai po metų rengtus minėjimus dirbant pavergtos Tėvynės labui. Kovo 11-oji yra ne tik mūsų, bet ypač jaunesniosios kartos šventė. Vieni, susikabinę rankomis per tris Baltijos kraštus protestavo, dainavo, per dienas ir naktis budoje prie televizijos bokšto ir Seimo rūmų, kiti piketavo čia, Jungtinėse Amerikos Valstijose, rašė laiškus Kongreso nariams ir senatoriams, skubėjo tašti protesto žodžius spaudai ir televizijai, reikalauti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo. Vasario 16-oji ir Kovo 11-oji kiekvienam lietuviui įrėzė širdyse gilią prasmę.

JAV Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkė rengia Kovo 11-tos minėjimą kovo 17 d. Dievo Apaizdos parapijos Kultūros centre, 25335 W. Nine Mile Rd., Southfield, 12 val., tuoj po 10:30 val. šv. Mišių.

Pagrindiniu paskaitininku yra pakviestas Lietuvos Respublikos ambasadorius Jungtinėse Amerikos Valstijose Vygaudas Ušackas, kuris energingai dirba dėl Lietuvos įstojimo į NATO ir Vašingtone rūpinasi visais kitais Lietuvos valstybei ir piliečiams svarbiais klausimais. Prieš atvykdamas į JAV, Vygaudas Ušackas buvo vyriausiuoju Lietuvos derybininku Europos Sąjungoje. Europos politikų buvo labai aukštai vertinamas ir jie apgailestavo, kuomet V. Ušackas buvo paskirtas ambasadoriumi JAV. Ambasadoriaus patirtis Europoje ir JAV padeda suvokti globalinę politiką, todėl jo paskaita turėtų būti mums, kurie šiais klausimais esame susidomėję ne tik įdomi, bet ir naudinga.

Minėjime dalyvauti yra pasizadėjęs Kongreso narys J. Knollenberg, jei jam nereikės tuo metu būti Vašingtone. Kongreso atstovas J. Knollenberg yra labai palankus Baltijos kraštų stojimui į NATO, išrūpinęs JAV biudžetę paramą Lietuvos kariuomenei. Jis, kaip ir daug kitų Michigan Kongreso narių, priklauso Baltų komitetui Kongrese, kuriam vadovauja J. Šimkus iš Illinois. Minėjimo pabaigoje bus trumpa meninė programa ir kavutė.

Po minėjimo Detroito, ambasadorius vyks į Lansingą, kur bus globojamas Lansingo

apylinkės pirmininko Sauliaus Anuzio. Lansingo apylinkė ruošia įvairius susitikimus, tiek su politikais, tiek su Michigan State universiteto vadovybe.

Visuomenė maloniai kviečiama Kovo 11-tos minėjime dalyvauti, o ypač yra kviečiama jaunesnioji karta, nes ir ambasadorius yra jaunosios kartos atstovas. Laukiame nesenai ar tik dabar iš Lietuvos atvykusiųjų; kviečiame jungtis į mūsų eiles ir dirbti kartu dėl Lietuvos valstybės ištvirtinimo Vakarų pasaulyje. JAV Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkė kaip tik vadovauja trečios bangos atstovai — pirmininkas Valdas Pištys, sekretorė Ingrida Laurinaitienė, narė Virga Šimaitytė. Kiti valdybos nariai: Vilija Idzelytė, Audra Copes, Arvydas Valivonis, Aldutė Valivonienė ir Lillian Petravičius. Bus renkamos aukos JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos veiklai paremti.

Liūda Rugienienė

PARAMA MOKYKLAI

Jau daugiau 40 metų Lietuvų fondas teikia finansinę paramą lituanistinėms mokykloms, lietuviškai spaudai, radijo vandenėms ir įvairiai kultūrinei bei visuomenei veiklai išsivijimoje. Malonu pranešti, kad ir 2001-ųjų metų Lietuvų fondo pelno skirstymo komisija vėl dosniai paremė lituanistinių mokyklų darbą, suteikdama jam būtina finansinį užnugarį. Tad ir šiems mokslo metams, JAV Lietuvių Bendruomenės Švietimo tarybos prašymu, Lietuvų fondas paskyrė Detroito „Žiburio“ lituanistinei mokyklai finansinę paramą 2,500 dolerių sumoje. Šiomis dienomis Lietuvos fondo įgaliotinis Detroito Vytas Petrušis įteikė šią paramą „Žiburio“ lituanistinės mokyklos direktorei Reginai Puškorienėi.

Detroito ir apylinkių lietuvių, nuo pat Lietuvų fondo įsikūrimo, dosniai rėmė Lietuvų fondą. Ypač daug darbo įdėjo ir daug lėšų sutelkė ilgametis Lietuvų fondo įgaliotinis Detroito, buvęs L. fondo tarybų bei valdybų narys, Vytautas Kutkus. Jo ir jo bendradarbių dėka, Detroito ir apylinkių lietuviška veikla, radijo programos ir Dainavos jaunimo stovykla daugelį metų sulaukė didelės ir nuosirdios paramos. Tačiau norint užsitikrinti Lietuvų fondo finansinę paramą išsivijimo veiklai ir ateities metuose, turime ir toliau jį remti savo aukomis. Taip pat raginame remti Lietuvų fondą ne tik savo aukomis, bet įrašant savo vokus, vaikaičius, gimines ir įamžinant nuspėjimus asmenis.

Vytas Petrušis

Lietuvių fondo įgaliotinis

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto ilaides, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siūdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$180.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausio redaktorė — Danutė Bindokienė

Administracijos — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuostata. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

E-paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

SKAUTAI DŽIAUGIASI

„Gabijos“ ir „Baltijos“ skautų tuntai džiaugėsi gausios lietuvių visuomenės dalyvavimu tradicinėje Kaziuko mugėje, kuri sutraukė visas kartas į Dievo Apaizdos Kultūros centrą š. m. kovo 3 dieną.

GINTĖ DAMUŠYTĖ
LANKĖSI PAS SEN. C.
LEVIN

Detroito Lietuvių Organizacijų centras praneša, kad po sėkmingo vasario 16 dienos minėjimo, kurio metu kalbėjo buvusi detroitietė, amb. Gintė Damušytė, aplankė JAV Michigan senatorių Carl Levin ir turėjo progą jam paaiškinti Lietuvos norus būti NATO nare. Senatoriaus vadovaujamas JAV Ginkluotųjų pajėgų komitetas pravedė apklausą apie NATO plėtrą, kurioje stipriai ir vieningai pasisakė prez. Bush atstovai. Detroito Lietuvių centras ragina Michigan valstijos gyventojus pareikšti savo nuomonę senatoriui ir prašyti jo remti Lietuvos NATO siekius. Michigan senatorė Deby Stebenaw pranešė, kad ji įsijungė į senatoriaus Richard Durbin vadovaujamą Senatorių rėmėjų eilę, remiančias Pabaltietį siekius būti sąjungos naremis.

- Tėvynė myli visus savo vaikus kartu, gimtinė — kiekvieną atskirai.

„DRAUGO“ 93 metų sukakties proga ruošime ypatingą koncertą ir istorinį sveikinimų leidinį.
Koncertą „Balsas tarp žmonių balsų“ kovo 17 d., sekmadienį, 3 val.p.p. Maria gimnazijos auditorijoje, 6727 S. California Ave., Chicago, IL, atliks Čikagos LMA „Dainava“.
Kviečiame skaitytojus ir rėmėjus pasveikinti „DRAUGA“ šia ypatinga 93 metų sukakties proga.

Vardas	DRAUGAS 93
Pavardė	
Adresas	
Sveikinimo tekstas	
☐ Aukštinis puslapis \$500 ☐ Puslapis \$100 ☐ Pusė puslapio \$50 ☐ Ketvirtadalis pusl. \$25	
Sveikinimo auka \$	

Mišių aukas neša V. Krėvės lit. mokyklos mokiniai: Marija Rukšytė, Dornika Mauricaitė, Dainius Volertas, Aleksandras Kučas.
P. Vaškio nuotr.

KAZYS BARONAS, Vokietija

Prieš keletą savaitių esu rašęs, kad Lietuva neturi daug vilčių įsijungti į ŠAS (NATO), kadangi Vokietijos vyriausybės nuomone, transatlantinės sąjungos finansai to neleidžia, nes jau daug lešų pareikalavo Lenkijos, Čekijos ir Vengrijos narys. Nors apskritai, Vokietijos vyriausybė nėra priešinga Baltijos valstybių įjungimui į šią karinę organizaciją, bet turi abejonių.

Kitai „čiulba“ Vokietijos užs. reik. min. Joška Fischer. Vokiška spauda vasario 12 d. politiniuose psl. išspausdino reikšmingą žinią iš Rygos, pranešdama, jog metiniame Baltijos valstybių ir Vokietijos pasitarime Berlyne vyriausybės užs. reik. min. Joška Fischer (jo tėvai Vengrijos vokiečiai — K. B.) pareiškė, kad dar šį rudenį ŠAS (NATO) posėdyje Prahoje Lietuva, Latvija ir Estija bus pakviestos į karinę sąjungą, tuo ištrinant neteisiningą Europos perskyrimą. Tos vienos dienos posėdyje dalyvavo nauja Estijos užs. reik. min. Kristina Ojuland, Latvijos Indulis Berzins ir Lietuvos Antanas Valionis. Pasitarime buvo užsimintas ir Europos S-gos klausimas. Vokietis pasakė: „Pradedame baigsmės žaidimą („Endspiel“). Toliau jis sakė: „Jautrus Baltijos valstybėse yra žemės ūkio finansavimo klausimas, tačiau tikime, dar šiemet jį užbaigti taip, kad jau 2004 m. Baltijos valstybės bus pilnateisės Europos S-gos narės“.

Vokietijos knygų lentynose pasirodė dviejų autorių leidinys „Radonij žvaigždė virš Raudonosios“. Joje aprašomas 45 m. sovietinis gyvenimas Rytų Vokietijoje. Rusai turėjo pripažinti, kad jie vokiečių vyrų buvo laikomi „Untermenschen“ — žemesniais žmonėmis, tad, atvykę į vyrų valdomą kraštą, jie atsiliejo kerštu. Ir ne tik vyrams, bet ir moterims. Sovietinė propaganda rėmėsi žydo rašytojo Ilja Erenburg šūkiu raudonosios armijos kariams: „Žudykite ir prievartaukite“. Manding, autoriai remiasi 1945 m. balandžio 25 d. „Pravda“ laikraštyje išspausdintu CK komunistų partijos propagandos sk. vadovo G. F. Aleksandro straipsniu, atmetant šį rašytojo šūkį. Propagandos vedėjas primena 1942 m. Stalino pasakytus žodžius: „Hitlerio „cligue“ — grupelės negalima jungti prie visos vokiečių tautos“. Istorija parodo, kad „hitleriai“ ateina ir išeina, bet vokiečių tauta ir valstybė liks. Vokiečiai okupuotoje Vokietijos dalyje turėjo apsispręsti: arba paklusti okupantui bėgti nuo jo, arba pasipriešinti. Sovietinės jėgos grėsmė nebuvo tušti žodžiai: nuo Rytprūsių iki demarkacinės Vakarų sąjungos sienos išprievartauota 1,9 mln. moterų ir mergaičių, kurių 10,000 apmokėjo savo gyvybę (kokiais šaltiniais autoriai remiasi — nepasakytas — K.B.).

Po nacių diktatūros sąjungos valstybės nusprendė vokiečius „perauklėti“. Vokietijoje dalyje ši „redukacija“ siekė naują valstybę įjungti į vakarinį pasaulį, o rytinėje pusėje sovietai nutarė „atsiskaityti“ su nacionalsocializmu kitom antifasistinėm priemonėm. Tam tikslui Sov. Sąjunga Rytų Vokietijoje panaudojo sovietinį karo tribunolą, kuris buvo taikomas visiems gyventojams. Jis nuteisė 50,000 asmenų, įsteigė ypatingas stovyklas, kuriose iki 1949 m. įkalinta 190,000 asmenų, jų tarpe Sov. Sąjungos „pilietų“ lietuvių, latvių, rusų, estų, Kaukazo tautų.

Rytų Vokietijos sovietinimas pradėtas 1945 m. žemės reforma, išjungiant iš visuomenės gyvenimo prūsiskus aukšto kilmės „junkerus“. Dauguma jų gyveno Rytprūsioje, Pamarjje, Silezijoje, taigi Sov. Sąjungos ir Lenkijos valstybių sienose. Šios žemės buvo laikomos reperacijom, nors sovietinė Vokietijos dalis dar reikalavo 14 milijardų dol. Leidinio autorių apskaičiavimu, Vokietijos karo belaisviai savo darbą apmokėjo 9 mln. dol. Be to, belaisviai dirbo Erzgebirg (kraštas tarp Saksonijos ir Čekijos — K. B.) urano kasyklose, prisidėdami sovietams prie atominės bombos gamybos ir kasyklas saugojant Raudonosios armijos kariams.

Plačiai autoriai aprašo Raudonosios armijos reikšmę Rytų Vokietijoje. Šarvuotai saugojimo mūro sienos statybą, jie riedėjo į Pragę, jie 1980-1981 m. buvo pasiruošę įvažiuoti į Lenkiją. Deja, skaudus buvo 500,000 raudonarmiečių gyvenimas, nes jie visi buvo uždaryti kareivinėse. Karių autoriai palygino su geto gyvenimu. Del nežinomų priežasčių raudonarmiečiai 1989 m. laikėsi neutraliai. Gal tai M. Gorbačiovo įsakymas?

Autoriai Saša Kovalčiuk ir Steponas Wollė duoda Vokietijos slaptosios policijos Mielke kalbos ištraukas: jis pasakė, kad be Sov. Sąjungos karių paramos, nebūtų Vokietijos Demokratinės Respublikos (sutrumpintai DDR — K.B.) Slaptoji policija (MfS) bei trumpai „Stasi“ — K. B.) bei

Geologo Ignato Domeikos bareljefas, skulptorius — Vladas Bubelevičius, architektas — Jonas Anuškevičius. Gedimino Žilinsko (Elta) nuotr.

PAGERBS GEOLOGO I. DOMEIKOS ATMINIMA

Keliautojo ir alpinisto Vlado Vitkausko vadovaujama grupė rengiasi ekspedicijai į Čilę ir Andų kalnyną. Ekspedicija, skirta iš Lietuvos kilusio žmogaus mokslininko geologo, didžiąją gyvenimo dalį praleidusio Čilėje, Ignato Domeikos gimimo 200-osioms metinėms, prasidėjo vasario 18 dieną ir truks visą mėnesį.

Kartu su V. Vitkausku ekspedicijoje dalyvaus geologas Gediminas Motuza, architektas Jonas Anuškevičius, žurnalistas ir operatorius Vytautas Jankevičius bei Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos generalinė sekretorė Asta Dirmaite.

Ekspedicijos metu numatoma užmegzti ryšius su Santiago ir La Serena universitetais, kuriuose 1838-1883 m. profesoriavo I. Domeika, kito mis kultūrinėmis bei mokslinėmis Čilės organizacijomis, susipažinti su I. Domeikos palikuonimis, aplankyti su mokslininko veikla susijusias vietas, įrengti I. Domeikos memorialą su bareljefine atminimo lenta, surinkti dokumentinę medžiagą apie I. Domeikos gyvenimą ir veiklą, kuri šiemet bus eksponuojama jubiliejinėse parodose Lietuvos nacionaliniame muziejuje bei UNESCO būstinėje Paryžiuje. Be to, ekspedicijos metu planuojama surinkti mineralų kolekciją Lietuvos geologijos muziejui, įkopti į I. Domeikos vardu pavadintą 5 kilometrų aukščio kalnagūbrį Andų kalnyne ir aukščiausią

tais, kuriuose 1838-1883 m. profesoriavo I. Domeika, kito mis kultūrinėmis bei mokslinėmis Čilės organizacijomis, susipažinti su I. Domeikos palikuonimis, aplankyti su mokslininko veikla susijusias vietas, įrengti I. Domeikos memorialą su bareljefine atminimo lenta, surinkti dokumentinę medžiagą apie I. Domeikos gyvenimą ir veiklą, kuri šiemet bus eksponuojama jubiliejinėse parodose Lietuvos nacionaliniame muziejuje bei UNESCO būstinėje Paryžiuje. Be to, ekspedicijos metu planuojama surinkti mineralų kolekciją Lietuvos geologijos muziejui, įkopti į I. Domeikos vardu pavadintą 5 kilometrų aukščio kalnagūbrį Andų kalnyne ir aukščiausią

Vasario 4 d. Vilniaus rotušėje alpinistas ir keliautojas Vladas Vitkauskas supažindino klausytojus su savo naujausia knyga „Everestas — manoji lemtis“. V. Vitkauskas buvo pirmasis iš Baltijos valstybių alpinistų 1993 m. gegužės 10 d. įkopus į aukščiausią Himalajų viršūnę ir 8,848 metrų aukštyje pirmasis pasauliui iškeles savo valstybės vėliavą — lietuvišką trispalvę. 1994-1996 m. V. Vitkauskas įkopus į visų žemynų aukščiausias viršukalnes. Vladimiro Gulevičiaus (Elta) nuotrauka.

ŽVILGSNIS Į PRŪSIJĄ SOVIETMETYJE

IRENA VIDŽIŪNIENĖ

Nr.1

Tautos dvasia Lietuvoje per ilgus okupacijos metus nuožmiai atvirai ir klasiškai slopinama tik žiauriausio teroro momentais susigūždavo, bet išlikdavo gyva ir toliau buvo kurstoma, nešant po šapelį, tikėjimo, tiesos, vilties. Tautinė savimone kelianti veikla įsispausdavo sovietmetėje legaliai veikiančiose draugijose, klubuose, tokiuose, kaip pavyzdžiui, Lietuvos geografų draugija, ypatingai profesoriaus Č. Kudabos vadovaujama M. Mažvydo knygos bičiulių klube. Paskutiniaisiais sovietmečio dešimtmeciais drąsiau ėmė veikti ir nelegalūs susibūrimai. Vienas tokių buvo Vilniaus A. Strazdelio vardo universitetas. Kam teko laimė lankyti daktaro V. Kutorgos namuose, peržengti jo vadovaujamo, patylikais čia veikusio, neva atviro, A. Strazdelio vardo universiteto slenkstį, iškart pajusdavau aukštą idealų trauką. A. Strazdelis, kaip laisvės šauklys, geriausiai atstovavo šios daktaro V. Kutorgos įsteigtos mokyklos idėjinei krypti pavergetoję Lietuvoje. Šalia gildenamos humanizmo idėjos, ypatingai didelis dėmesys čia buvo skiriamas mūsų valstybės istorijai. Lietuvos istorija buvo studijuojama universiteto seminaruose, savaitgaliais buvo organizuojami žygiai, išvykos į istorines vietas, pilikalnius,

kartu juos patvarkant. NAGRINĖJANT lietuvių tautos istoriją, buvo prisilaikoma vienos, profesoriaus P. Parklio įrodymais pagrįstos, nuostatos — senovės lietuviai ir prūsai buvo viena tauta. Taigi buvo dėmėti kokia vieta istorinėje geografijoje tenka prūsams. Tuo pačiu rūpėjo Kaliningrado srities nūdiens ir likimas, kuris ateityje dar spės, nes šis kraštas, pagal Potsdamo konferencijos nutartį, buvo perduotas sovietams tik laikinai. Taigi ši tarptautinė problema dar liko neišspręsta.

1981 metų vasarą V. Kutorga pasiūlė trims Strazdelio universiteto lankytojams — istorikei Nijolei Pluaitenei-Andrejevienei, jos vyrui inžinieriui Nazariui Andrejevui ir šių eilučių autoriui atostogų metu nuvykti kuriam laikui į Prūsiją. Pradžiai čia tik pasizvalgyti, pabandyti įžvelgti, kas tokie ir čia suvaziavę žmonės, kaip jie tvarkosi, kokios nuotaikos, ar daug pasitaiko atklydusių lietuvių. Iš anksto numatyti kelionės maršrutą buvo sunku, kadangi žinojome, kad šiame krašte daug kur draudžiama lankytis be specialaus leidimo, juo labiau keliauninkams su kuprinėmis ant pečių. Todėl ir užduotis buvo lakoniška — pasizvalgyti. Pradžiai.

Štai liepos 11 dieną 6 valandą ryto, traukinys artėja prie Karaliaučiaus. Kiek tik akys aprėpia, plyti lyguma, nedideliais miškeliais pasidabinusi, vaikai žaliais krūmeliais apsiakiusi. Letai gula migla. Horizontas kyla didžiulis ugninis saulės rutulys ir rodo tuoj ims riedėti lygiais, kaip stalias, laukais. Mūsų mįslinga mišija susižavėja su besiskleidžiančio ryt-

mečio pakilumu ir tai žadina palaimingą vidinės laisvės pajautimą. Sovietmetėje kelionė tokiu tikslu — uždraustas vaisius. Geležinkelio stoties bufete užkandę po bandelę su drumstos, neva balintos, kavos stiline, išskubėjome į miestą.

Kaliningradas tik bunda. Gatvės tuščios, palyginti tylu. Oras gaivus, jaučiama jūros artuma. Žvelgiant pro autobuso langą, perėjus viena kita gatve, aikšte, iškart pasijunta, kad Karaliaučiaus, viso to ką žinojome apie jį iš knygų, likę tik lopinėliai. Karo nusiaubta miestą keliant iš griuvėsių įkvėpta visiškai kita dvasia, svetimata ne tik buvusiam Karaliaučiai, bet ir dabartiniam jį supantiems Baltijos kraštams. Ji reikiama slogia ir druska, kaip ką tik mūsų čia išgerta kava, terpe, kurioje šį saulėtą rytmetį rąžosi išsikeletoji gremėzdiška, nevalyvas, apspanges, be polekio Kaliningradas.

Čia būnant, mes aplankysime tuos išlikusius Karaliaučiaus lopinėlius. Šį rytą pirmiausia skubame prie didžiojo mastytojo Immanuelio Kanto kapo. Jis išliko karo audrų nepalietas, priglundusioje prie sugriautos Karaliaučiaus katedros, memorialinėje koplyčioje. Tylus pagarbos minutė I. Kantas mums, strazdeliams, mintyse pirmiausia išskyla, kaip nuosekliai iki pat mirties ištikima laisvės idealams didi asmenybė, nuožmios germanizacijos laikotarpiu aukštynui mūsų tautos būdą ir kalbą, stojant ginti lietuvių teises šiame krašte. Tą akimirka suskambo ir ne vieno lietuvių širdį įsirežusi daugiau kaip prieš 200 metų I. Kanto duota lietuvių tautos charakteristika, kurioje išryškinti pa-

Stasė E. Semėnienė

„Laukiniai laikraščiai neskaito“

Tokia antraštė Lietuvoje, pirmosios nepriklausomybės metais, dienraštis „XX amžius“ paskelbė skaitytojų vaju. Pastaruoju metu ir užsienio lietuvių dienraštis „Draugas“ jau yra gerokai išbėgęs su savuoju vaju, kuris baigiasi š.m. balandžio 1 d.

Niekas negali atstoti dienraščio — nei savaitraštis, nei žurnalas. Nelyginant šviežios kavos puodelis iš pat ryto atveria užmiegotas akis, taip dienraštis praveria vartus į pasaulį, praplečia skaitytojo akiratį. Kad plunksna yra aštresnė už kalaviją, giliai įvertino Napoleonas: „Aš bijau trijų laikraščių daug labiau negu šimto tūkstančių durtuvų!“ Spaudos svarbą labai taikliai aptarė garsusis amerikietis kovotojas už vergijos panaikinimą Wendell Phillips: „New Yorke centais per kami laikraščiai daugiau atlieka šio krašto valdymą, negu Baltieji rūmai Vašingtone“.

„Draugas“ yra gyvybiškai svarbus lietuviškam gyvenimui. Be jo neklestėtų lietuviškos centrai, institucijos, organizacijos, fondai, verslai ir daug daugiau. Be „Draugo“ susidarytų skurdus lietuviškos veiklos vaizdas — liktų plyni, nederlingi dirvonai... Šis dienraštis iš tikrųjų yra kiekvieno lietuvių geriausias draugas. Jame daug žinių iš tėvynės, ypač pirmame puslapyje, kasdien prasmingi vedamieji, apščių svarių straipsnių (daug jų stiprių žurnalistų iš Lietuvos rašytų), įvairios naujienos, žinutės... Laiškų skyriuje leidžiama prisiveržti priešingoms mintims, nuomonėms. Ir dar ne viskas: kiek reportažų, nuotraukų, veiklos aprašymų, korespondencijų...

Taip pat yra patarimų (ypač neseniai iš kraštą atvykusiems), kas dvi savaites pasirodancioje „Bičiulystėje“ mūsų naujaukuriai gali pasidalinti savo godomis, išlieti sielvartą, išsakyti sunkią pradžią, besikuriant naujame krašte. Jie čia randa vietos pasidalinti ir pasiektais laimėjimais, džiaugsmiais. Šeštadieninis kultūrinis priedas pateikia daug dvasinio peno, o mečiaga gali lygintis su ne vienu kultūrinio leidiniu.

Viena šeima, gyvenanti Wisconsin valstijoje, prenumeruodavo tik šeštadieninį „Draugą“. Tačiau to neužteko. Jie skundėsi, kad jautiasi labai atsilikę, todėl pasirūpino,

kad dienraštis „Draugas“ juos lankytų kasdien. Net ir kai „Draugas“ (dėl pašto kaltės) pavėluoja, jis nepraranda savo prasmės ir idomumo.

Kitoje vietovėje gyvenanti, 92 m. senutė, sutrikus akims, skundėsi dukrai, kad niekas su ja daugiau nebeneri bendrauti. Kadangi ji jau nebeskaito „Draugo“, tai nėra apie ką su žmonėmis kalbėti...

Todėl turime nedelsiant visi sukrusti, „Draugui“ padėti. Mūsų viltis yra neseniai atvykusieji tautiečiai, kurių jau čia tūkstančiai. Jei prieš daugiau kaip 90 metų patys pirmieji lietuviai imigrantai, mažamoksliai, suprato, kad be savo spaudos gyventi negali, ir sugebėjo įkurti lietuvišką dienraštį „Draugą“ (juk pradžiai visuomet yra sunkiausia), jei po Antrojo pasaulinio karo į JAV atvykę tautiečiai gausiai prenumeravo, rėmė ir ugdė šį dienraštį, jungėsi į redaktorius, bendradarbių eiles, tai jau lengviau dabar atvykstantiems išimoksliniams lietuviams — jiems skaityti savo spaudą ir įsijungti į jos darbus yra daug lengviau. Juk mūsų lietuvačiai dar tebealsuoja Lietuvos lauką bei miškų tyru oru, su meile ir ilgesiu mena paliktą tėviškę, nejaugi jie užspautų šviečiančias lietuviško dienraščio akis? Amerikiečiai stebisi „Draugo“ gajumu, nes nei viena kita etninė grupė negali savo dienraščiu pasigirti. Jei kam atrodo, kad anksčiau atvykusieji yra jau pasenę, tai vyresniųjų patirtis, o jaunesniųjų (dabar atvykstančių) negestantis entuziazmas ir trykštanti energija būtų idealus derinys.

Lietuvių Charta teigia: „Tautinis solidarumas yra aukščiausia tautinė dorybė“. Tik tokiu solidarumu Lietuva atkūrė nepriklausomybę. Parodykime ir dabar tą solidarumą: „Draugas“ kviečia ir prašo: tik ateikite — jūsų laukiamie! Jei mūsų knygnešiams nebuvo sunku gabenti lietuviškas knygas, ar neturėtume būti būti XXI a. knygnešiais? Ieškokime prenumeratorių, nepajęgiantiems padėkime, užprenumeruokime: jei dalio mečiaga gali lygintis su ne vienu kultūrinio leidiniu.

garbos ir pagyrimo nusipelnę lietuvių tautos būdo bruožai ir didelė tarptautinė lietuvių kalbos reikšmė. Tai buvo vienos paskutiniųjų didžiojo mastytojo paskelbtų mintčių, kai jau silpo jo jėgos, kai buvo jau palikęs universiteto katedrą ir užsisklendęs apmastytose savo namuose. Į užsietusią tylos minutę subegusias mintis pratęsė Nijolė, primindama prielaidą, kad I. Kanto ištakos iš tėvo pusės siejasi su Lietuva. Jo šaknys nusidriekusios į Šilutės rajoną, į ir dabar čia esantį Kantiškių kaimą.

Greta stūkso masyvios Karaliaučiaus katedros griaučiai. Viduje tokia neįprasta, iki pat viršaus išlikusių, įrstantių sienų įremita, platybė. Tos sienos tarsi laiko apglėbusios anų tolimų I. Kanto laikų dvasią, nusiteikimą ir nejuoim skatiną į čia įžengusių rytmečio tyloje pagauti anų laikų varpų aidą, banguojantį vargonų gausmą. Bet vos pakėlus galvą virš žiojėjančių kiaurynė iškart sugrąžina atgal, atverdamą nykią ir beveik beviltišką šiandieną. Vieno iš dviejų suokalbininkų, pragariška veikla sudrebinusių pasaulį, nusikaltimai tęsiasi. Tik dabar griovimas persimetęs į pavertę tautų gelmes — siela, tautinė savimone, istorinę atmintį.

Grįždami į stotį, kur saugojimo kameroje paliktos mūsų kuprinės, trumpam apsilankome Kaliningrado etnografiniame muziejuje ir universitete. Muziejus iš pirmo žvilgsnio daro neblogą įspūdį, tačiau, atidžiau pasizvalgius, ryškėja tendencingas istorijos traktavimas.

Bus daugiau

SCENOJE IR EKRANE

EUGENE O'NEILL DRAMA GOODMAN THEATRE

Šią savaitę Čikagos Goodman teatre, 170 N. Dearborn Str., tel. 312-443-3800, įvyko dramaturgo Eugene O'Neill žinomo veikalo „Long Day's Journey Into Night“ premjera. Režisierius — Robert Falls, pagrindiniai aktoriai — Brian Dennehy (tėvas), Steve Pickering (sūnus Jamie), Pamela Payton-Wright (motina Mary) ir David Cromer (jaunesnysis sūnus Edmund).

Ši drama buvo parašyta 1939-1940 m., nors pirmą kartą teatro sceną išvydo 1956 m., maždaug 3 metus po autoriaus Eugene O'Neill mirties. Tai yra „tradicinio sukirpimo“ drama, vaizduojanti vienos šeimos, pavarde Tyrone — keturių žmonių (tėvo, motinos ir dviejų sūnų) tragediją, vykstančią vienos dienos apimtyje. 1912 vasarą. Drama atspindi paties O'Neill šeimos išgyvenimus ir skausmą.

Centrinė dramos figūra yra motina Mary, iš esmės silpnavale, meniškios sielos moteris, skęstanti narkomanijos miglose. Jos nenumaldoma širdgėla ir skaudus liudysys gaubia kiekvieną dramos momentą. Pamela Payton-Wright savo rolę išgyvena ir į ją įsi-gyvena. Kiti šeimos nariai, ypač tėvas, savo įtikinančia vaidyba suteikia dramai autentiškumo, o režisieriaus pastangos atkurti vaizduojamąjį laikotarpį daugeliu atvejų net perviršia autentiškumo ribas.

„Long Day's Journey Into Night“ yra viena tvirtiausių tradicinio Amerikos teatro dramų ir juo efektingesnė, kad pagrįsta autoriaus Eugene O'Neill autobiografija. Drama Goodman teatre bus iki š.m. balandžio 6 d.

PAGAUSĖJO KARINIŲ FILMŲ

Kiekvienais metais Hollywoodas arba užsienio filmų gamintojai žiūrovams pristato vieną kitą karinio žanro filmą, tačiau ypatingo populiarumo jos nesulaukia, nebent peržengia kaskokias nusistovėjusias taisykles — sudramatina žmogiskuosius išgyvenimus, pasineria į žiaurumus, prievartą, seksą arba komedijas, kurios labiau papiktinancios, negu juokingos.

Tačiau po pėnai metų rug-sėjo 11-osios tragedijos šiame krašte, kino teatruose (tuo pačiu ir televizijoje) pagausėjo karinių filmų. Vienos jų pradedantis išpuolius (kai kurios turi būti kiek sušvelnintos, nes tragedijos žaidos dar nėra užgijusios ir žiūrovai, be abejo, būtų pasipiktinę), kitos paskubintos filmuoti, norint išskirti į staiga atsiradusią rinką, kai JAV pradėjo karą su teroristine Afganistane.

Šiuo metu Čikagos ir apylinkių kino teatruose labiau įsimintini karinio žanro filmai yra „Collateral Damage“ su Arnold Schwarzenegger (Warner Bros. gamyba), „Last Orders“ su Fred Schepisi, „Black Hawk Down“ (šis filmas tapo dar efektingesniu, kai Afganistano karo metu iš tikrųjų nukrito vienas „Black Hawk“ karinių straigtasparnių), „We Were Soldiers“ su Mel Gibson — vaizduojanti Vietnamo karo baisumus (priešios temos Amerikos filmų gamintojai mėgsta dažnai sugrįžti). Visi šie filmai pasižymi žiaurumais ir vaikams arba jautresniems žiūrovams netinkami.

Paruošė O. Galinaitytė

PHILADELPHIJA IR ŽIEMA NEMIEGA

Rodos tik ką rašiau apie rudens veiklą, o štai ir Vasario 16-toji čia pat. Iš tikrųjų žiemos kaip nebūta! Sausio viduryje Philadelphiaje, kaip Floridoje — net 70 laipsnių šilumos pasiekta. Tiesa, vieną savaitgalį pasnigo ir Vinco Krėvės lituanistinės mokyklos „Eglutė“ ruošą sutrukdė. Nukelta ji buvo į sausio 27 d. Bet jau užbėgu per toli į priekį. Reikia į gruodį sugrįžti.

Gruodis — trejos Kūčios ir... šokiai

Jau įsitvirtinusi tradicija trims organizacijoms ruošti Kūčias. Skautai yra prisiglaudę Šv. Andriejaus lietuviškoje parapijoje, kur Skautų kūčios ruošiamos per 30 metų. Šiais metais visą renginį organizavo jaunesnioji vidurinė, čia gimusi ir augini, kartu su vyresniųjų židinių talka. Trys generacijos skaučių ir skautų, kartu su tėvais ir seneliais, su seniais ir neseniai atvykusiais, kalbančiais ir nekalbančiais lietuviškai, sėdo prie bendro stalo, dalinosi kalėdaičiu, vaišinosi tradiciniais Kūčių patiekalais ir džiaugėsi skautų paruošta programa apie senovės lietuvių kalėdinių papročių.

Taip pat daugelį metų Kūčias rengia Lietuvos Vytčių kuopa. Jos vyksta Šv. Jurgio parapijoje, kurioje klebonu yra monsinjoras Juozas Anderlonis, Lietuvos Vytčių centro valdybos dvasios vadas.

Nors čia viskas pravedama anglų kalba, neabejoju, kad dvasioje visi dalyviai jaučiasi arti Lietuvos, arti savo prosėnėlių, kurie pradžioje ano šimtmečio rado antrus namus svetingoje Amerikos žemėje ir padėjo pamatus ateities kartų lietuviškai veiklai.

Nemažiau lietuviškai nusi-teikę, lietuviškus Kūčių pa-pročius prisimena Gintari-nių šaknų lietuviško paveldo klubo nariai. Tai daugiausia tre-cios, ketvirtos kartos Ameri-kois lietuviai. Jie renkasi kartą mėnesyje Lietuvių namų kul-tūros centre kartu mokytis lie-tuviškai, kartu lietuviškai pa-dainuoti ir susipažinti su lie-tuviška kultūra, papročiais. Kai kurie lankosi lietuviškoje Mišiose Šv. Andriejaus parapi-joje, kai kurie priklauso Vy-čiams, telkia labdarą Lietuvai, lankosi Bendruomenės rengi-niuose. Tačiau esama jų tarpe ir tokių, kurie pasitenkina vien tik mėnesiniais Gintari-nių šaknų klubo susirinkimais ir retkartiniais apsilankymais lietuviškuose telkinio rengi-niuose.

Philadelphia LB apylinkės valdyba ir Lietuvių namų vadovybė jau seniai jaučia, kad dabar atvykusiems jauniems lietuviams reikia sudaryti daugiau socialinio bendravimo progų. Neuztenka kavutės sekmadieniais po Mišių Šv. Andriejaus parapijoje. Vyrai

Philadelphijos skautai atlieka kalėdinę programą.

penktadienio vakarais renkasi Lietuvių namuose lošti krepšini. Lietuvių fondo paramos dėka, Lietuvių namų didžioji salė pritaikoma ne tik koncertams ir pokyliams, bet ir sportui.

Didėjantis susidomėjimas sportu paskatino pabandyti ir šokius suruošti. Susisiekta su Stasiu Telsinsku, vieno žmogaus orkestru iš netolimos New Jersey. Per trumpą laiką suorganizuoti šokiai įvyko gruodžio 22 d., dvi dienas prieš Kalėdas. Gražiai kalėdiškai papuosta vidurinė Lietuvių namų salė, lengvi užkandžiai, lietuviškas alus ir kiti gaivinantys gėrimai su traukė gražų būrį įvairių kartų jaunų žmonių, jaunų šeimų (mažiesiems vaikams suorganizuoti užsiėmimai) ir tokių, kaip čia rašanti, kurie dar jaučiasi jauniausi. Pirmas bandymas neatnešė nuostolio, o dargi kelių dolerių Lietuvių namų įdūmį paliko. Visi liko patenkinti — ir rengėjai, ir šokėjai, ir žiūrovai. Kitas šokių vakaras su Stasio Telsinsku muzika numatytas šeštadienį, vasario 9 d. 7 val. vak., Valentinio Dienai ir Užgavėnėms atšvęsti.

Kalėdos Šv. Andriejaus parapijoje

Kun. Petras Burkauskas nepasiduoda daugelio parapijiečių prašymams Bernelių Mišias aukoti anksčiau, bet laukosi lietuviškos tradicijos šiais atnašauti vidurnaktį. Beveik visi parapijiečiai gyvena daugiau, kaip gerą pusvalandį nuo parapijos, kai kurie ir valandą su puse iki bažnyčios važiuoja. Vyresnieji jau nedirba naktį važiuoti į Philadelphia miesto centre esančią parapiją. Tačiau daugelis, kad ir truputį „pabambėdami“, ir Bernelių Mišias atvažiuoja. Šiais metais atvažiuo-nustebė. Buvo beveik pilna bažnyčia, pripildyta daugiausia jaunų žmonių iš Lietuvos!

Sekmadienio tarp Kalėdų ir Naujų metų tradicinis kalėdinis koncertas, šiais metais buvo nukeltas į sausio 6 d., Trijų karalių šventę. Jau kelinti metai koncerto programą atlieka plačiai žinomas ir aukštai vertinamas St. Mark's Singers, Episkopalo parapijos profesionalus choras. Kun. Burkauskas iniciatyva organizuojami religiniai koncertai sutraukia nemažai amerikiečių publikos ir parapijai suteikia kultūrinį matomumą bažnyčios apylinkėje. Šv. Andriejaus parapija yra geroje, profesionalų gyvenamoje, miesto dalyje, netoli Meno muziejaus ir kitų Philadelphia kultūrinių institucijų. Vieną bėdą: apylinkėje daugėjant naujų statybų ir namų perstatymų, kiekvieną sekmadienį vis sunkiau prie bažnyčios rasti vieta automobiliui pasistatyti.

Sporto reikalai

Philadelphijoje „Sportas“ ir Rimas Gedeika yra sinonimai. Sporto klubo „Aras“ steigėjas, maratono bėgikas, JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkas sporto reikalams. Pažįstas asmeniškai kiekvieną iš Lietuvos JAV-se studijuojančių krepšininką, Rimas Gedeika palai-gai nuolatinius kontaktus su Lietuvos ambasada, kurioje, pradedant ambasadoriumi Vy-gantu Ušacku, ministru pata-rėju Kęstutiu Jankausku ir ki-tais ambasados darbuotojais, dalis diplomatines strategijos yra krepšinis. Rimo Gedeikos pastangų dėka, penktadienį, vasario 8 d., nuo 5 val. vak. iki 7 val. vak., Philadelphia Lietuvos krepšinio diskutojos ir gal-bios, ne tik pats Lietuvos am-basadorius Ušackas, bet ir Šarūnas Martiulionis, ir Lie-tuvos Krepšinio federacijos pirmininkas Algimantas Po-vilionis. Jie atvyksta į Phila-delphia dalyvaudami renginiuose prieš vasario 10 d. įvyksiančias „All Star“ krepšinio run-gtynes. Lietuvių fondo suteiktos paramos dėka, Philadel-phijos Lietuvių namai įsigijo naują video ir garso sistemą. Super Bowl, Krepšinio žvaigždžių rungtynės ir žiemos olim-piados atidarymo iškilmės ste-bimos Lietuvių namuose 127 colių ekrane. Tikimasi, kad lietuvių krepšinio įžymybų atsilankymas ir olimpiados iškilmės susilauks didelio Phila-delphijos lietuvių susidomėjimo.

Vinco Krėvės mokykla

Nauja mokyklos vedėja Rai-

Teresė Gečienė

APIE LIETUVIUS ALIASKOJE

Lietuvių Aliaskos valstijoje nėra daug — daugiau negu pusę jų anksčiau sudarė Čika-gos priemiestyje — Lyons mieste užaugusios Svajos Vansauskaitė — Worthington šeimos, susidedančios iš 9 as-menų, narių. Dabar, kuomet septyni vaikai užaugo, jų dalis irgi pabiro po kitą Amerikos valstijų plotus.

Svaja praėjusias Kalėdų šventes pirmą kartą savo gyvenime praleido šiltame kli-mate Kalifornijoje, kur šiuo metu gyvena keturi jos vaikai: Daiva, Gajus, Gaja ir Aidas. Gaja Kalifornijos Portola Val-lej apsigyveno tik praėjusią vasarą, kuomet ji gegužės mė-nesį baigė University of Tex-as, Austin. Studijuodama Tex-as valstijoje, vieną vasarą praleido Vilniaus universiteto surengtuose lietuvių kalbos kursuose. Taip pat aplankė ir savo senelius Laimą Šilingaitę-Vansauskaitę bei Mykolą Vansauską Čikagos priemies-tyje Lyons.

Lietuvoje praėjusį pavasarį kartu su motina viešėjo ir jau-niausias sūnus Aidas, kuris,

monda Rukšienė tęsia buvu-sios vedėjos Danutės Surde-nienės pastangas įtraukti mo-kinius į dalyvavimą Mišių skaitymuose ir kituose svar-biuose tautiniuose renginiuo-se. Pirmą šią metų progą buvo Sausio 13-sios paminėjimas. Šv. Andriejaus bažnyčioje prie šoninio altoriaus lietuvišku audiniu užtiestas stalas. Ant stalo juodas kryžius su visų Sausio 13 d. žuvusių fotogra-fijomis. Mišių pradžioje ketu-riolika mokinių, nuo mažiaus-ių iki vyriausių, nešini po žvakutę, kartu su kun. Bur-kausku procesijoje artėjo prie altoriaus. Lektorei Irenai Maricienei po įžanginio žodžio perskaitant kiekvieno žuvusio pavardę, suskambėjo varpas, mokinukai po vieną atnešė žvakutę ir padėjo prie žu-vusių kryžiaus. Kun. Burkaus-kas savo pamokslė prasmingu žodžiu paminėjo Sausio 13-to-sios istorinę ir dvasinę reikš-mę mūsų tautai.

Sausio 27 d. įvyko, dėl blogo oro nukelta į vėlyvą datą, tra-dicinė Eglutė. Ir mokiniai, ir mokytojos, pasipuošę tauti-niais rubais, įėjo į salę, dai-nuodami senovės kalėdų dainas. Šoko tautinius šokius ir visą publiką įtraukė dainuo-ti. Kalėdų senelis taip pat ry-zosi pertraukti savo po kalė-dinį poilsį ir su dideliu maišu dovanų atvyko į mokyklos eg-lutę. Tėvų komitetas su visų tėvėlių talka dalyvius pavai-šino lietuviškais pietumis. Ve-dėja R. Rukšienė, pati ne per seniausiai iš Lietuvos, išsireiškė, kad iki kitų metų mokykla turės savo miniatiurinį folk-lorinį ansamblį.

SKELBIMAI

PASLAUGOS

ELEKTROS

ĮVEDIMAI-PATAISYMAI.
Turiu Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiestyje. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.

773-779-3313

KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ NAMŲ SVEIKATOS
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr.
Aukse S. Kane kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Tel. 708-424-8654
773-581-8654

V.A.L. Auto Servisas.

Atliekame visus variklio ir va-
žiuklės darbus. Variklio kompiu-
terinis patikrinimas. Nuolatiniams
klientams nuolaidos. Parduodame
naudotus automobilius. 3800 W.
79 St. Tel. 773-582-0183; 773-
582-0184. Kalbame lietuviškai.

TAISOME

SKALBIMO MAŠINAS,
ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO
SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO
VĖSINTUVUS.
H. DECKYS
TEL. 773-585-6624.

Atlieku dažymo darbus iš lauko ir vidaus.

Butų remontai už prieinamą
kainą. Tel. 708-499-3279,
Algirdas.

Dedame medines grindis, darome
„deck“, stalius ir kitus smulkius
remonto darbus. Aukšta darbų koky-
bė, žemos kainos. Turiu draudimą.
Tel. 773-254-0759;
847-525-9275 (mob.), Žilvinas.

PARDUODA

SŪDYTOS SILKĖS IŠ KANADOS!

Užsisakykite šventėms jau
dabar!
20 svarų statinaitė — \$35
8 svarų statinaitė — \$21
Skambinkite
tel. 708-687-5627.
Pristatome UPS.

SIULO DARBA

Looking for Lead Carpenter for
Townhome wood trim replacement
(in suburbs). Must have experience
& vehicle. Start now. Good pay,
great bonuses, benefits & profit
sharing. Call Ward Wood
at 847-928-1000.

Alternative Home care looking for
responsible come-and-go, live in
care givers and CNAs. Must be
able to speak, read and write
English. Must drive and be able to
lift. References and „green card“
required. Tel. 630-654-6580.

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews.
No exp. necessary. Will train. Must
have valid driver's license and trans-
portation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Chicago and Milwaukee area.
Tel. 800-820-6155.

Ieškome subrendusios moters
su patirtimi auklėti naujagimi.
Gyvename šiaurinėje Čikagoje.
Tel. 773-616-1492.
Skambinti po 5 v.v.

Reikalingi darbininkai paveikslų rėmų
surinkimui. Darbas švarus, privačioje
gamykloje, kuri randasi Čikagoje, 2532
N. Elston Ave., 2 aukštas „ALPINA“.
Pagaudina vyrai ir moterys. \$7-11/val.
Tel. 323-851-3010 arba 816-582-5393
(mob.). Kalbėti lietuviškai, Darius.

Įdarbinimo agentūra BALITICA
Siūlo darbius suaugusiesiems Kalifornijoje
amerikiečių, rusakabų ir lietuvių
šeimose, stovybose ir t.t. Teikiame visok-
eriopą pagalbą atvykstantiems nuolatiniui
gyventi. Pažintys su Amerikos piliečiais.
Tel. 323-851-3010; 323-377-6562.
E-mail: info@usa-baltica.com

Reikalingi darbuotojai parduo-
tuvų valymui TN ir IN
valstijose. Pagaudina vyrai.
Atlyginimas nuo
\$1,500 iki \$1,800.
Tel. 615-554-3161.

IVAIRUS

AMERICA — LAND OF OPPORTUNITY.

If you speak English; want to stay
in U.S. to finish school as nurse or
Ph.D. are female 25-35. I need
help reconditioning house, when
job done, stay here to finish free
education by 2003/4. I'll get
scholar (fellow) ship and
student/permanent resident visa.
Call 847-217-9700.

AČIŲ

p. JOE KULIUI

už taurią širdį, ačiū už ištiesią pagalbą ranką Cook
County ligoninėje.

Valė

miestelyje Chugiak ir važinėja
į darbą Anchorage mieste. Ji
jau ilgus metus darbuojasi
University of Alaska anglų
kalbos departamente anglų
kalbos instruktore. Kai šių
metų kovo mėnesį gaus savo
universiteto stipendiją, vel
vyks Lietuvon toliau tęsti ver-
timo darbų.

Atrodo, kad apie Svają Van-
sauskas-Worthington (ji taip
oficialiai vadinasi) ir jos šeimą
dar ir ateityje nemaža girdė-
sime, nes jos bei vaikų ryšiai
su Lietuva, kaip matome, nie-
kada nenutrūks.

Ed. Šulaitis

(KD, Elta)

Svaja Vansauskas-Worthington (kairėje) iš Aliaskos kartu su savo dukra Gaja Čikagos Jaunimo centre. Edvarda Šulaitis nuotr.

Prie Lentvario bažnyčios: antras iš kairės Jonas Kryžanuskas, Stasys Jaciukevičius ir Sigitas Dovydenas.

MES - IŠ LENTVARIO

V. Putvinskio sukurta pusiau sportinė, pusiau politinė kovinė partizaninė organizacija - Lietuvos šaulių sąjunga paliko istorijoje daug gražių pasiaukojimo tevynei pavyzdžių. Šiandien ši organizacija veikia ir Lentvaryje. Lentvariečiai, šaulių sąjungos nariai, į savo istoriją taip pat jau yra įrašę kovinių žygių: kartu su visais Lietuvos gyventojais lietuvių parlamentą. Vilniuje, Nepriklausomybės aikštėje, su lietuvių sargyba ėjo rusai, lenkai, totoriai, karaimai, žydai, baltaru-

siai bei ukrainiečiai. Atrodė, kad kartojasi 1919 m., kada gimė šaulių sąjungos užuomazgos. Šiandien 1919 m. Lietuvos šauliai - jau Anapilėje, jų vietoje veikia atkurtos organizacijos nariai. Lentvaryje pradžioje šaulių buvo 30. Šiandien - mažiau, jų grandininkas - Jonas Kryžanuskas, aktyviai veikia Sigitas Dovydenas ir Stasys Jaciukevičius. Jie pavaldūs Trakų būriui, o Trakų būrys - Elektrenų kuopai. Galop visus sujungia Vilniaus rinktinė.

Jonas Počepavičius

TARP MŪSŲ KALBANT

ANAIŠ IR ŠIAIS LAIKAIŠ

Anais laikais, kuomet Vilnius buvo mūsų, o Lietuva rusų, Kolumbijos sostinėje Bogotoje, veikė Lietuvos respublikos garbės konsulas. Tais laikais tame krašte Lietuvos garbę gynė konsulas dr. Stasys Sirutis. Šiais laikais Bogotą valdo lietuvius Antanas Mockus. Šisai jaunas vyras, nepakeitęs nei lietuviškai skambančio vardo, nei pavardės, veda gyventojus jiems neįprastu keliu. Jo žodžiais tariant: „Reikia sukurti tokią visuomenę, kurioje nebūtų vietos netvarkingumui, nei begėdiškumui ir abejingumui“. Antano Mockaus reformų siekiančius potvarkius vargu ar būtų galima sutalpinti, kaip sakoma, ant didelio jaučio odos.

Šių metų vasario 7 d., Antano Mockaus išleistu potvarkiu, buvo uždrausta visą dieną važinėti automobiliais. Sostinės gyventojams, norinčiam, ta dieną teko eiti pėsčiomis arba važinėti dviračiais ar viešojo susisiekimo autobusais. Potvarkio nepaisantiems, buvę nustatyta nemaža pinigine bausmė. Tą dieną Mockus, kiti miesto pareigūnai, net ir užsienio valstybių ambasadoriai, važinėjo dviračiais. Antanas Mockus siekia kiek galima daugiau apriboti judėjimą miesto centre ir tokiu būdu sumažinti automobilių išmetamų kenksmingų dujų kiekį.

Kolumbijoje klesti narkotikų gamyba ir prekyba. Kolumbi-

jos valstybėje daugelį metų vyksta nuožmus partizaninis karas. Kairiosios pakraipos partizanai šeiminkauja kone Šveicarijos didumo žemės plotuose. Prieš juos kovoja policijos, kariuomenės ir dešiniųjų partizanų grupės. Vyriausybė siekia įgyvendinti taiką. Deja, bent iki šiol, be didesnio pasisekimo. Neseniai nutrūko sekmingai prasidėję pasitarimai. Atgijo kovos veiksmai. Vėlesnėmis žiniomis, kairieji nužudė tris pagrobtus asmenis. Jų tarpe senatorė Martha Catalinas Daniels. Pastarųjų keturių metų laikotarpyje partizanai nužudė septynis Kongreso narius.

Kadaise Kolumbijoje gyveno keli šimtai lietuvių. Dauguma jų gyveno Bogotoje, Medelline ir kituose didesniuose krašto miestuose. Daugelis dirbo įstaigose ar vertėsi savarankiškais darbais. Kai kurie pabandė laimę žemdirbystėje. Pavyzdžiui, Vacys Slotkus, maždaug 100 km nuo sostinės Bogotos, įsigijo didelius plotus žemės ir ėmėsi galvijų auginimo. Vacys Slotkus bei jo šeimos nariai tapo pasiturinčiais, o gal net reikėtų sakyti, turtingais žmonėmis. Deja, sėkmingai beišsivystęs gyvenimas buvo sudrumstas neįdomo įvykio. Slotkų jauniausias sūnus Kazys, pakliuvo į partizanų (savo sukilėlių besivadinančių) rankas. Už jo paleidimą buvo pareikalauta 800,000 dolerių išpirkimo suma. Tėvams meldžiant, šiaip taip pavyko sumažinti reikalaujamą pinigų sumą. Kazys Slotkus, nelaisvėje praradęs 30 svarų kūno svorio, sugrįžo į savo namus. Vytui, antrajam Slotkų sūnui, deja, nebuvo lemta išsivystyti. Vytas Slotkus, kuriam šiemet būtų sukakę 38-neri metai amžiaus, buvo niekadėjų nužudytas. Liko našlė žmona ir trys mažamečiai vaikai.

Slotkai, savo prakaitu ir krauju išvystę milžinišką, kelių tūkstančių hektarų galvijų ūkį, nesirengia iš baimės išlakstyti. Slotkų šeima tęsia, prieš daugiau 50 metų pradėtą, užsiėmimą. Šeimos pagrindinė gyvenvietė yra pavadinta Lituania vardu. Čia rašančiam kadaise teko susipažinti su Vaciu Slotkum. Jis, drįsčiau pasakyti, savo išvaizda ir būdų yra gana panašus į tuos mūsų tautiečius, kurie 1918-aisiais metais, nepaisydami pavojaus, prikėlė mūsų tėvynę Lietuvą.

Petras Petrutis

* Vyriausybė užsimojo pertvarkyti valstybinių pensijų sistemą, atsisakant nepagrįstų privilegijų ir taip mažinant išlaidas šiai kasmet daugiau kaip 200 mln. litų iš biudžeto pareikalaujančiai sistemai. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teigimu, per pastaruosius metus valstybės parama nukentėjusiems arba nusipelnusiems asmenims dirbtinai išsiplėtė. Todėl siūloma priimti sprendimą sustabdyti valstybinių pensijų sistemos plėtimą bei sumažinti jau skiriamų valstybinių pensijų dydžių skirtumus. (BNS)

* Uostamiesčio gyventojai jau gali susipažinti su paminklo, skirto įamžinti Klaipėdos krašto prisijungimą prie Lietuvos, projektais. Paminklo statybos organizacinis komitetas buvo paskelbęs atvirą konkursą, kurio sąlygose buvo nurodyta, kad pageidautina paminklo pastatymo vieta - Klaipėdos miesto senamiestis arba centrinė miesto dalis. Paminklo atidengimo iškilms numatomos 2003 m. sausio 15 dieną. (Elta)

* Siekiant atkurti vertinimą rūsų žuvų išteklį, Lietuvos upes išleista veislyne išaugintų apie 200,000 laukinių lašišų ir šlakų jauniklių. Ekologijos instituto bei Klaipėdos universiteto mokslininkų atlikto lašišinių žuvų stebėjimo duomenimis, didžiausią žalą lašišų ištekliai padarė užtvankų statyba. Dėl užtvankų daugiau nei pusė nerštaviečių yra neprieinamos lašišoms ir šlakams. Mokslininkų teigimu, dėl mažųjų hidroelektrinių statybos aktyvėjimo Lietuvos upėse būtina ieškoti būdų teisiškai apsaugoti vertingiausias upes. (Elta)

* Lietuvos ir Korėjos atstovai pasirašė dvišalį susitarimą dėl vizų režimo panaikinimo. Susitarimas įsigalios po 30 dienų nuo to momento, kai šalys pasikeis notomis, pažymintomis, kad valstybės atliks visas sutarties įsigaliojimo reikalingas vidines procedūras. Įsigaliojus susitarimui, Lietuvos piliečiams, apsilankiusiems Korėjoje ne ilgesniam kaip 90 dienų laikotarpiui, vizos nereikės. (BNS)

Mylimam Vyriui

A.†A.

LOU BERNER

mirus, nuoširdžiai užjaučiame AGNĘ KATILISKYTE-BERNER, jų sūnus MARIJĄ ir ERIKĄ.

Maironio lituanistinė mokykla

PADEKA

A.†A.

STASYS BUDEJUS

Mano mylimas Vyras mirė 2002 m. vasario 14 d. Vasario 19 d., po pamaldų Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje, buvo palydėtas į Amžinybę.

Nuoširdi padėka kun. Algirdui Paliokui, SJ, už atnašautas šv. Mišias ir maldas Petkaus koplyčioje. Dėkoju visiems, mane užjautusiems žodžiu ar raštu, atsilankiusiems koplyčioje ir dalyvavusiems šv. Mišiose. Ačiū visiems, taip gausiai aukojusiems šv. Mišioms už jo sielą ir atsiuntusiems gėlių. Mišios bus atlaikytos įvairiose Amerikos ir Lietuvos bažnyčiose. Esu dėkinga už aukas, kurios buvo skirtos mano nuožiūrai. Jas skirsiu lietuviškiems reikalingam.

Dėkoju savo giminėms, nepabūgusiems tolimų atstumų atsisveikinti su a.a. Stasiu. Ačiū karsto nešėjams ir visiems kitiems, ji pagerbusiems savo dalyvavimu a.a. Stasio paskutinėje žemiškojo kelionėje.

Giliame liūdesyje likusi žmona Ona

balandžio 1 nejuokai

Baigiasi spec. vėjus. Užsakykite DRAUGĄ savo draugams, vaikams, anūkam, giminėms ir pažįstamiems (pirmą kartą prenumeruojant tik \$65.00 metams JAV) Mes nusišimsime gražų pranešimą, kad Jūs užprenumeravote DRAUGĄ jų vardu.

Siųskite:

Vardas, pavardė _____

Adresas _____

Miestas, valstija, zip code _____

Dovanoja:

Vardas, pavardė _____

Adresas _____

Miestas, valstija, zip code _____

From Chicago we offer daily service to Vilnius with a hassle free connection through our Copenhagen Airport. And when returning, you can enjoy same day travel via Copenhagen back to Chicago.

Find out just how easy we can make your next trip to Vilnius. And remember, when you travel with SAS, you can earn mileage credit with United's Mileage Plus® or SAS' EuroBonus™ frequent flyer program.

For information on special fares and schedules contact your Travel Agent or SAS at 800-221-2350. Or visit us at www.scandinavian.net

It's Scandinavian

A.†A. MINGAILIENĖ STASĖ

Mirė 2002 m. kovo 4 d. Lietuvoje.

Nuliūdę liko: duklė Birutė, žentas Vladas Amerikoje, sūnūs Albinas ir Romas, duklė Nijolė su šeimomis ir kiti artimieji bei giminės Lietuvoje.

Šv. Mišios už a.a. Stasę bus atnašaujamos sekmadienį, kovo 10 d., 9 v.r., Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje, Lemont, IL.

Nuliūdę artimieji

„Tau, Marija, norėčiau iš žodžių
Pagarbos gilią giesmę sudėt,
Nes tik Tu vien kasdien mane guodi,
Nes tik Tu — mano Laimės Žvaigždė.“

Taip norėtus šiandien susikaupti,
Savo sielą pasauliui užverti,
Ir krūtinėje rimtį pajutus,
Pasikelt maldoje į Tave.“

O. Nakas

A.†A.

OSVALDAS NAKAS, MD

Mirė 2002 m. kovo 6 d., sulaukęs 81 metų.

Gyveno Powell, OH.

Gimė 1921 m. kovo 6 d. Lietuvoje, Zarasuose. Amerikoje išgyveno 53 metus.

Nuliūdę liko: žmona Ina, vaikai Algis, Edvardas ir Rita, 4 anūakai, seserys Birutė Bučienė ir Pranutė Šilūnienė su šeimomis, gyvenančios Lietuvoje.

Artimieji ir draugai kviečiami susirinkti vieną valandą prieš Mišias pabendravimui. Šv. Mišios už a.a. Osvaldą bus atnašaujamos šeštadienį, kovo 9 d., 12 v.r., Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje.

Vietoje gėlių prašome aukoti savo arba šeimos nuožiūra.

Labai nuliūdusi šeima

A.†A.

STASYS VITKUS

Mirė 2002 m. kovo 5 d., 5:45 v.v., sulaukęs 91 metų.

Gyveno Orland Park, IL.

Gimė Lietuvoje, Žadeikių kaime. Amerikoje išgyveno 52 metus.

Nuliūdę liko: duklė Stasė Bacevičienė, sūnus Vytautas, marti Genė, anūakai Birutė Jušienė su vyru Jonu, Algis Bacevičius su žmona Rebecca, Rimas Bacevičius su žmona Laimute, Andrius Vitkus su žmona Marci, Tadas Vitkus, Paulius Vitkus su žmona Kathy, proanūakai Aurelija, Kristina, Lisa, Aleksiukas, Seth, Daniel, Hannah, Emily, Max ir Sadie. Lietuvoje liko sesuo Barbara Norvaišienė su šeima, brolis Juozas Vitkus su šeima ir svainė Irena Tamašauskienė su šeima, kiti giminės Lietuvoje ir Amerikoje.

A.a. Stasys buvo mylimas vyras a.a. Magdalenos, uošvis a.a. Juozo Bacevičiaus.

Velionis bus pašarvotas ketvirtadienį, kovo 7 d., nuo 3 v.p.p. iki 8 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont, IL. Laidotuvis įvyks penktadienį, kovo 8 d. Iš Petkus Lemont laidojimo namų 9:30 v.r. velionis bus atlydėtas į Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kurioje 10 v.r. bus aukojamos gedulingos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidojimuose.

Nuliūdusi šeima

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600 arba www.petkusfuneralhomes.com

A.†A.

RAMUNĖ LUKIENĖ

Mylima Ramune...

Tu visada žydėsi žmonių širdyse...

Tu visada būsi švelni...

Tavo linksmą šypseną — Visada matysim

vienas kito akyse...

Nuoširdi užuojauta vyriui VINCUI, sūnui RIMUI, dukrai DAINAI, seserims DANGUOLEI KVIKLYTEI ir RŪTAI KULIKAUSKIENEI su šeima, Vinco seseriai GRAŽINAI KAMANTIENEI su šeima ir visiems giminėms.

Leopoldas, Irida ir Lisana von Braun

Filina Brauniene

Larana ir Tadas Stropai

Linas ir Norma Petravičiai su šeima

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

A.a. Emilija Valantinienė, gyvenusi Čikagoje, Draugo fondo **garbės narė** ir „Draugo“ bendradarbė, 2001 m. kovo 4 d. iškeliavo į Amžinybę. Jos vyras **Vytautas Valantinas**, DF **garbės narys**, jos atminimui metinių metu Draugo fondui įteikė 500 dolerių prie ankstyvesnių 1,200 dol. įnašų. Kartu liūdėdami dėl a.a. Emilijos netekties, labai dėkojame už stambią paramą Draugo fondui.

Roma ir James Murphy, gyvenantys Indianapolis, IN, „Draugą“ remia 100 dol. auka. Labai jums dėkojame!

JAV LB Čikagos Pietvakarių apylinkės (kuriai priklauso Marquette Park, Oak Lawn, Hickory Hills, Justice, Alsip, Burbank ir kiti rajonai) valdyba rengia Kovo 11-osios šventę. Šventė įvyks kovo 10 d., sekmadienį, po 10:30 val. r. šv. Mišių Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Pagrindinį žodį tars Lietuvos Respublikos garbės konsulas Vaclovas Kleiza. Programą atliks „Lakštutės“ vaikų choras, vadovaujamas muz. Dalius Gedvilienės, Aldona Pankienė skaitys savo poeziją. Parapijos komitetas tą pačią dieną ruošia koldūnų pietus, tai bus dviguba proga pabendrauti. Kviečiame visus lietuvių gausiai dalyvauti!

Pirmadienį, kovo 11 d., per FOX televiziją prasidės naujas serialas „American Embassy“, kuriame pagrindinį („star“) vaidmenį vaidins Indianoje gimusi lietuvaite Arija Bareikis. Ji jau yra vaidinusi keliuose vaidybiniuose filmuose.

„Draugo“ (2002 m. kovo 5 d.) straipsnio „BALFO Cicero skyriaus metinis susirinkimas“ autorė – ne Bronė Motušienė, o aprašomame susirinkime sekretoriavusi Česlova Bačinskienė. Atsiprašome už sukeistas pavardes ir dar kartą dėkojame už išsamų susirinkimo aprašymą.

Šaulių namuose (2417 W. 43rd Str.) kovo 23 ir 24 d. vyks Vytauto Didžiojo mugė. Pradžia – 10 val. r. Norintys užsisakyti stalus, prašomi skambinti tel. 773-434-3713 ir 773-735-2327. Visi kviečiami!

30-osios lietuvių fotografijos parodos „Žmogaus ir gamtos ruduo“ katalogas jau išėjo iš spaudos. Jo sutiktuves bus šį penktadienį, kovo 8 d., 7:30 val. v. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Tą vakarą bus dviejų knygų sutiktuves – šios parodos katalogo ir seselės Aldonos Kezytės knygos „Esame nenaudingi tarnai“. Visi kviečiami.

„**Norėčiau prisijaukinti sakalą** – pilką išdidų paukštį, aitvaro brolių...“ – tokiomis Henriko Nagio eilėmis prasideda užsienio lietuvių kompozitoriaus Fausto Stroliaus daina „Poeto svajonė“. H. Nagio poezijoje „sakalas“ yra nuolatinis veikėjas, nuolatinis motyvas. F. Stroliaus muzikoje kaip tik ir išvelgiame sakalo orumą, didingumą, o kartu ir kažkokį paslaptį, kažkokį ryšį su gilia praeitimi. Šią kompozitoriaus F. Stroliaus dainą išgirsime kovo 17 d. dižiajame „Draugo“ koncerte, kuriame dainuos „Dainavos“ ansamblis, diriguojamas Dariaus Polikaičio. Be F. Stroliaus ir kitų lietuvių kompozitorių kūrinių, čia bus atliekama ir italų kompozitoriaus A. Vivaldi kantata „Gloria“, kartu dalyvaujant solistams ir orkestrui. Kviečiame visus Čikagos ir apylinkių lietuvius dalyvauti neeilinėje muzikos šventėje! Bilietus į koncertą, kuris vyks Maria gimnazijos auditorijoje, galite įsigyti „Drauge“ ir „Seklyčioje“ (2711 W. 71st Str.; 773-476-2655).

Autobusu į „Draugo“ koncertą! LB Lemonto apylinkės socialinių reikalų skyrius praneša, kad autobusas į „Draugo“ koncertą išvyksta kovo 17 d. 2 val. p.p. iš PLC Lemonte. Vietų užsakymas tel. 630-243-0791, 708-346-0756.

Nebijokime praturtėti dvasiškai! Skirkime laiko suartėjimui su Dievu. Dalyvaukime Ateitininkų namuose susikaupime kovo 9 d. **Kun. Virgilijus Poškus** padės mums kelyje į Velykų prisikėlimą.

PASKAITA IMIGRACIJOS KLAUSIMAIS

Kas žinotina naujesiems imigrantams į Jungtines Amerikos Valstijas, kokie pasikeitimai imigracijos įstatymuose įvyko po rugsėjo 11-osios įvykių, kokios yra „žalias kortelės“ turinčiųjų teisės šioje šalyje – šiais ir kitais atvykėliams gyventi į šį kraštą rūpimais klausimais kalbės Čikagos „Human Relations“ departamento imigrantų ir pabėgėlių reikalų patarėjų tarybos direktorius Hayelom Ayale.

Paskaita įvyks kovo 24 d., sekmadienį, 2 val. p.p. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, 6500 South Pulaski Road, Chicago, IL. Bus galima pateikti klausimus. Paskaitoje dalyvaus vertėjas, kuris padės nemokantiems anglų kalbos išversti klausimus ir atsakymus.

Daugiau informacijos teikiame telefonu 773-582-6500.

Lietuvos nepriklausomybės atgavimo ir literatūrinio konkurso premijų įteikimo šventė bus kovo 10 dieną sekmadienį 4 val., po pietų, Jaunimo centre. Kalbės Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Giedrius Apuokas, rašytoja Danutė Bindokienė, pirmosios premijos laureatas iš Vilniaus, koncertuos muziko Ričardo Soko vokalinis moterų ansamblis. Kviečiame dalyvauti! Vietas dar galima užsisakyti „Lietuvių balso“ redakcijoje, 2624 West 71 Street, telefonas 773-776-3399. Po programos bus ir vakarienė. Šventės programą veda Dalia Sokienė. Būtinai dalyvausime ir neveluokime.

Algimantas Vaičiulis, gyvenantis Chicago, IL, prasitęsdamas prenumeratą, „Draugo“ izdą praturtino 50 dol. auka. Tariame nuoširdų ačiū!

„Draugo“ knygynėlyje

Zigmo Zinkevičiaus knygos „The History of the Lithuanian Language“, išnagrinėjus William R. Schmalstieg, vardindamas žymaus lietuvių kalbininko Z. Zinkevičiaus pasiekimus ir nuopelnus, džiaugiasi, skaitytojams galėdamas pristatyti pirmąją lietuvių kalbos istorijos knygą anglų kalba. Iš kur kilo lietuvių kalba? Kaip ir kada atsirado Lietuvos vardas? Visa tai sužinosite, perskaitę 334 psl. knygelę, 1998 metais išleistą Vilniuje. Knygos autorius nagrinėja baltų, slavų ir germanų kalbų sąsajas, lietuvių kalbos ir graikų, senovės gotų, sanskritų kalbų ryšius, aptaria kalbos sistemos raidą, pasireiškusių fonetikoje, leksikoje, morfologijoje ir sintaksėje, kalbos vartojimo sąlygas įvairiais istoriniais laikotarpiais. Ši knyga, kurios vertėja Ramutė Plioplytė, – puiki dovana lietuvių kilmės amerikiečiams arba žmonėms, besidomintiems kalbomis. Knygos minkštasis viršelias kainuoja – 12 dol., persiuntimo mokestis – 3.95 dol. (Illinois valstijos gyventojai dar prideda 8.75 proc. mokesčių).

Skelbimai

• **Namams pirkti paskolos** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings**, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.

• **27 centai skambinant į Lietuvą, 5.5 cent JAV, 24 val. per parą, 7 dienas per savaitę, 6 sekundžių intervalai.** Jokių mėnesinių mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Paslauga be apgaulės. Kreipkitės vakarais lietuviškai į **TRANSPONT** atstovą su 8 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. **TRANSPONT** – patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!

Tai – dailininkės Janinos Monkutės-Marks pasiryžimu ir jėgomis istoriniuose namuose Kedainiuose atidarytas muziejus-galerija. Vaizdajuoste apie šio muziejaus atidarymą bus rodoma kovo 10 d., sekmadienį, 1 val. p.p. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd.). Tuo pačiu metu vyks ir Balzeko lietuvių kultūros muziejaus Moterų gildijos pusmetinis susirinkimas. Po susirinkimo ir programos – kavutė.

Liudos Germanienės nuotr.

LIETUVIUKŲ DRAUGAS

Redaguoja GRAŽINA STURONIENĖ, 9228 S. Major Ave., Oak Lawn, IL 60453

GRAŽI LIETUVA

Vieną kartą aš su tėveliais buvau Lietuvoje, tada man buvo penkeri metai. Man labai patiko mano protėvių žemė Lietuva. Mes buvome nuėję į mišką grybauti ir uogauti, ten buvo labai gražu ir ramu, medžiai ošė. Miške aš mačiau didelį skruzdėlyną, pilną skruzdžių, kurios skubėjo tai į vieną, tai į kitą pusę.

Man labai patiko Palanga, kur banguoja Baltija išmesdama gintarėlius. Mes su tėveliais aplankėme Gintaro muziejų, kur matėme įvairių gintaro dirbinių. Buvome užlipę į Birutės kalną, nuo kurio matėsi Baltijos jūra. Man labai patiko plaukti garlaiviu iš Druskininkų į Liškiavą.

Vilniuje mes lipome į Gedimino kalną, o nuo jo matėme visą miesto panoramą. Man patiko Lėlių teatras ir senojo Vilniaus gatvės, kurios liudijo gilią senovę. Aš vėl norėčiau vykti į Lietuvą, nes ten man labai miela.

Dalia Savickaitė,
Lemonto Maironio lit. m-los
4 skyriaus mokinė

Lietuvoje aš gyvenau apie dešimt metų, man viskas ten labai patiko, aš niekad nenorėjau važiuoti į JAV. Aš gyvenau Kaune, man patiko vaikštinėti Laisvės alėja, ten buvo „McDonald's". Kartais aš važiuodavau į kaimą, kur eida-vau į mišką ar vaikščiodavau po laukus. Išvykų metu aš su draugais važiuodavome į Vilnių, lankėme Televizijos bokštą, menu, kad man buvo truputį baisu matyti visą Vilnių iš aukštai. Aš mėgau lankytis Palangoje, eiti į jūrą ir maudytis bangose.

Dabar, gyvendamas toli nuo Lietuvos, aš dažnai prisimenu mano vaikystės dienas praleistas brangioje tėvynėje.

Kazimieras Gurauskas,
Lemonto Maironio lit. m-los
8 klasės mokinys

MŪSŲ MOKYTOJA

Mūsų mokytojos vardas yra Agnė Katiliškytė-Berner. Ji mus moko lietuviškai rašyti ir skaityti. Mes ją labai mylime. Jos širdytė dabar labai skauda, nes jos vyras iškeliavo pas Dievulį gyventi. Mes norime jai pasakyti, kad ji yra mūsų maldose, mintyse ir širdyse.

Teriukas Petry
Lemonto Maironio
lituanistinės mokyklos
pirmo skyriaus mokinių
vardu

KOKIOJE MOKYKLOJE AŠ NORĖČIAU MOKYTIS...

Aš norėčiau, kad mano mokyklos vardas būtų Marijos vardu pavadintas. Aš norėčiau, kad mano mokykla būtų pastatyta Lietuvoje prie parko, kad ji būtų apvali ir su dideliais langais. Kiekvienoje klasėje būtų po kompiuterį. Mūsų klasę puoštų paukšteliai ir gėlytės. Pertraukos metu visi vaikai galėtų eiti į parką, jie pabėgiotų, pasisuptų, palesintų paukštelius. Norėčiau, kad visos mokytojos būtų laimingos ir visada šypsotųsi.

Justė Navikaitė
Čikagos lituanistinės
mokyklos
5 skyriaus mokinė

RUGSĖJO 11-OJI

Krenta ašaros ir dulkės
Dūmai apsupa visus
Eina žmonės melstis
Į skausmo kapus.

Jie pačiam centre
Ten, kur neseniai
Krito du dvyniai
Cementiniai ažuolai.

Pasauliniai pastatai,
Jie suklupo taip staigiai
Rodos, taip netikėtai.
Jie užmigo amžinai.

Ten... mes žinom kur
Ilsis tūkstančiai žmonių
Jie, kur mirė nekaltai
Bus pagerbti amžinai.

Agata Vyšniauskaitė,
Lemonto Maironio lit. m-los
7 klasės mokinė

VINCAS PIETARIS

Vincas Pietaris yra mano mėgiamiausias rašytojas ir turi mano giminės šaknis. Jis gimė 1850-aisiais metais Gudelio kaime Suvalkijoje. Gudelio kaime tuo laiku gyveno ketvirta Pietarių karta. Vincas Pietaris šeimoje buvo jauniausias vaikas, jis mokėsi Marijampolės gimnazijoje, o prieš tai lankė Pilviškio pradinę mokyklą. Gimnazijoje Pietaris pirmą kartą gavo T. Narbuto istorinius veikalus ir labai pradėjo domėtis istorija. Baigęs gimnaziją, jis norėjo toliau mokytis ir tuo laiku lietuviams buvo prieinami tik trys universitetai Rusijoje — Maskvos, Peterburgo ir Lenkijoje — Varšuvos. Pietaris buvo pasiūstas į Maskvos universitetą, kur jis gavo fizikos-matematikos laipsnį. 1875-aisiais metais Pietaris pradėjo studijuoti mediciną, tuo laiku jis pradėjo bendrauti su dr. Jonu Basanavičium. 1867-aisiais metais Pietaris užbaigė medicinos mokslus. Žymiausi Vinco Pietario kūriniai yra „Algimantas", „Lapės gyvenimas ir mirtis", „Iš mano atsiminimų". Jo pirmasis rašinys buvo „Šiaurinės ežios mūsų tautos ir mūsų kunigaikštystės senovėje", šis kūrinys niekada nebuvo išspausdintas. 1902-aisiais metais Pietaris, susirgęs džiova, mirė. Po jo mirties dr. J. Basanavičius pradėjo rūpintis išleisti Vinco Pietario raštus.

Jonas Vaičikonis
Lemonto Maironio lit. m-los
8 klasės mokinys

MISLĖ

Maža moterėlė dieną naktį
veikinama. (*Durų rankena*)

PUPAPATISONASKLUON
ROTLAUGASALIERASKS
MOMBAKLAŽANASITMGV
OUSIKERLANAPBUSORO
RJNIDISIUSTUUKILIG
KNDAPORASIEPLOLIEŪ
AORIUVRŽANMEVVOŪŽN
LIPELAGAKRNLEIKGTA
USDŪRURKSITĖSTOAIS
RUILSARLYŽAORARSSR
ASTKLTAKIRŪGELBLVK
EUFORTANABUROKĖLIS
NGURKATSCUKINIJAUT
LAGURKASTIČESNAKAS

17-OJO IR 18-OJO AMŽIAUS LIETUVA

Augusto Sakso valdymo laiku Lietuvoje buvo blogai. Lietuvoje nebuvo valdovo, nebuvo ir tvarkos, dėl to rusai pradėjo kištis į Lietuvos gyventojų reikalus, norėdami „patvarkyti" vargstantį kraštą. Tuo laiku žmonės nesirūpino savo krašto žlugimu, jie nesirūpino nei mokslu ir jų vaikai pradėjo vis daugiau ir daugiau atitolti nuo savo gimto krašto. Žlungant Lietuvai, senos praeities Gedimino palikuonys pastebėjo nelaimę, į kurią krenta Lietuva. Didikų Čartoriskų ir Potoskių šeimos susirūpino krašto pradžiai ir jie puolė gelbėti Lietuvą. Jie žinojo, kad tauta, praradusi savo žemę, kalbą ir papročius, yra pasmerkta mirčiai.

Kristina Vaznelytė
Lemonto Maironio lit. m-los
9 klasės mokinė

SENELIO ATVYKIMAS Į AMERIKĄ

Mano senelis bėgo nuo komunizmo į Vokietiją 1943 metais. Jis buvo Lietuvos kariuomenės savanoris. Seneliui buvo 26 metai. Nors jis galvojo apie bėgimą iš Lietuvos, bet jį prievarta išvežė į Vokietiją darbams (atstatyti fabrikus). Ten jis gyveno Ulmo pabėgėlių stovykloje, kuri buvo amerikiečių zonoje. Gyvendamas Vokietijoje, senelis studijavo Minco medicinos mokykloje. Močiutės brolis jį supažindino su močiute.

1949 m., dėdės pakviestas, senelis išvyko į Ameriką. Per 10 dienų jis laivu atplaukė į Halifaksą, o iš ten keliavo į Niujorką ir apsigyveno Ročesteryje. Vėliau jis pakvietė močiutę ir, kai ji atvyko, tais pačiais metais birželio mėnesį jie apsigėdė.

Gaja Stirbytė,
Lemonto Maironio lit. m-los
8 skyriaus mokinė

DIAGRAMA „DARŽOVĖS"

Ieškodami įvairiomis kryptimis suraskite ir išbraukite 20 daržovių pavadinimų.

„Kregždutė"

JUOKTIS SVEIKA

— Jonuk, kuo tu užaugęs nori būti?
— Karininku.
— Bet juk kare tave gali užmušti!
— Kas?
— Priešas.
— Tada aš geriau būsiu priešas.

UŽGAVENĖS

Užgavėnės — tai labai sena šventė. Ji reiškia žiemos išvairymą ir pavasario pasitikimą. Per Užgavėnės žmonės persirengia žydais, čigonais, gerbėmis, oziais, velniais ir kitomis kaukėmis. Per Užgavėnės reikia daug prisivalgyti, nes paskui septynias savaites iki Velykų negalima valgyti mėsos. Galima valgyti žuvį, daržoves. Po viso šventimo žmonės sudegina Morę. Paskui pešasi Lašininis ir Kanapinis. Laimi Kanapinis, nes ateina pavasaris!

Marija Steigvilaitė,
Čikagos lituanistinės
mokyklos
4 skyriaus mokinė

Per Užgavėnės Morė yra sudeginama. Lašininis ir Kanapinis mušasi ir Kanapinis laimi. Tada čigonai daro visokius burtus. Jie prašo pinigų, blynų ir gėrimo. Tada būna balius. Valgai kiek gali, visko ko nori. Dauguma tų valgių yra mėsiniai. Po Užgavėnių galima tik žuvį valgyti. Kai Velykos ateina, visi džiaugiasi kad vėl gali mėsą valgyti ir kad Jėzus vėl prisikėlė.

Matas Orentas,
Čikagos lituanistinės
mokyklos
4 skyriaus mokinys

Per Užgavėnės. Čikagos lituanistinės mokyklos „Kiškių darželio" mokinukai su mokytoja Silvija Eglynaite (kairėje).
Kristinos Badaraitės nuotr.